

MAGAZINET HÄRJEDALEN

Vinter/Vår 2011

**VÅR FJÄLLVÄRLD
MER ATTRAKTIV
ÄN NÅGONSIN**

**HÄR SJUDER DET
AV FRAMTIDSTRO!**

**Från
Härjedalslåtar
till barock**

**MÖT ALTVIOLINISTEN
MED RÖTTERNA
I ÖVERBERG**

**NU ÄR DET
RISKFRITT
ATT UMGÅS MED
MYSKOXARNA
I TÄNNÄS**

*Spännande
livsöde
inspirerade till
romantrilogi*

**MAGDALENA BRUNZELL
– konstnären som
fastnade för Tännålen**

92 sidor VINTERLÄSNING

Fjällripan Lodge

Lofsdalen Panorama

VID SJÖN, ELLER PÅ FJÄLLET?

Här har gamla tiders svensk och norsk byggnadstradition förenats. Grova timmerstockar, torvtak och färgsättning i dova allmogenyanser. Ett boende mitt i en sagolik fjällnatur som ger oförglömliga minnen, såväl sommar som vinter. Ett boende du ständigt vill återvända till!

Våra anläggningar har skapats med de allra högsta krav på kvalitet och standard, men med ambitionen att även barnfamiljer ska kunna spendera sin semester hos oss till ett överkomligt pris.

Hjärtligt välkommen till Fjällripan Lodge och till Lofsdalen Panorama!

Fjällripan Lodge ligger naturskönt vid fiskrika Lofssjön, med gångavstånd till backen, restauranger, butiker och Aktivitetshuset. Lodgen består av större och mindre timmerstugor med mycket hög standard, totalt 86 bäddar. Alla stugor har trådlöst Internet, egen terrass och grill.

I härbret, alldeles i strandkanten av Lofssjön och med utsikt över fjällen omkring, finns en samlingslokal på övervåningen för konferens eller fest. Vi ordnar maten om så önskas. Relaxavdelningen på nedervåningen har både jacuzzi och stor bastu.

Strax under trädgränsen, 840 meter över havet på fjället Hovärken, tronar Lofsdalen Panorama – den genuina skidcampen med en fantastisk utsikt över fjällvärlden, längdspåren runt husknuten och ski in/ski out för utförsåkarna. Transportspåret leder till sextolsliften vid skidbacken.

Här bor man i stugan "Lillehammer" med 19 bäddar eller i lägenheter med 8-10 bäddar. Totalt 10 lägenheter som alla är komplett utrustade. Samtliga hus har egen terrass, bastu och trådlöst Internet.

EGET?

Drömmer du om ett eget boende i ski in- ski out läge i den riktiga fjällvärlden – en snösäker investering som du har lika stor glädje av året runt? I toppmoderna Funäs Ski Lodge erbjuder vi lägenheter från 39-80 kvm. Beställ prospekt och boka visning nu!

Välkommen till en äkta fjällvärld.

FUNÄS SKI LODGE

Mäklarhuset 0684-154 70 // www.funasskilodge.se

MÄKLARHUSET

SKEPPS VIKEN

FASTIGHETS AB • WWW.SKEPPSVIKEN.SE

SKIVILLAGE
FUNÄSDALEN

Lägenheter i Funäsdalen med glidavstånd till liften.

Nu blir drömmen verklighet! På den soldränkta kullen med utsikt över sjön, fjället och byn tar nu de första husen form i det som skall bli SkiVillage Funäsdalen. Anläggningen byggs etappvis och i ett första steg färdigställs 3 hus med totalt 12 lägenheter i fantastiskt läge. Följande etapp

bokas snabbt upp - gå in på www.skivillage.se för aktuell information. På grannfastigheten planeras i nästa fas en utbyggnad av SkiVillage med gemensam reception för området, restaurang, bar och sportaffär med skiduthyrning. **Läs mer på www.skivillage.se**

Sveamalm Fastigheter AB, Norrlandsgatan 15, 111 43 Stockholm, Telefon: +46 8 1206 00 00, www.sveamalm.se

CASA
REPRODUCTION
08-24 88 88

FJÄLLVÄRLDEN PÅ RIKTIGT?

Boka en vinterupplevelse fylld av spänning.

Se alla våra erbjudanden på webben.

- 8 meter platt box
- 8 meter dubbel-pipigt räcke
- 8 meter en-pipigt räcke
- 4 meter regnbågs-låda
- 8 meter platt ner låda

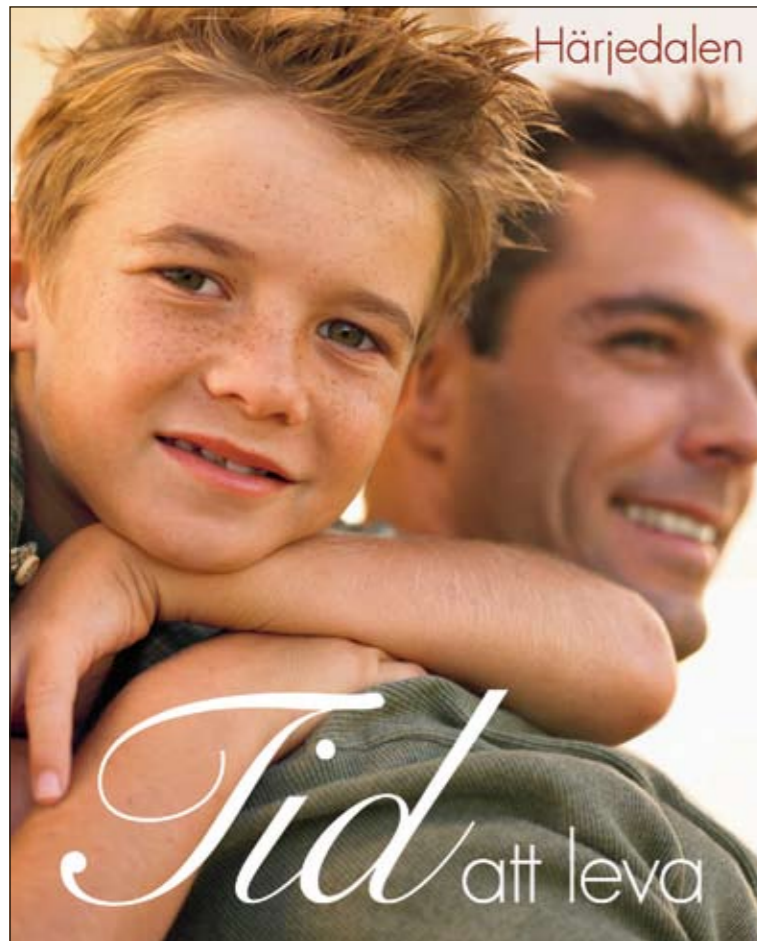

Du bor mitt i backen i toppmoderna Funäs Skilodge. Du sätter på dig skidorna utanför dörren, njuter av härlig snö med fantastisk skidåkning innan du glider hela vägen hem. Välkommen till nya upplevelser, för dig och hela familjen!

- 8 meter slagskepp
- 4 meter låda
- 3 meter platt räcke

FUNÄS
DALSBERGET

Tel: 0684-154 50 // www.funasdalsberget.se

Härjedalen

Är du trött på vardagsstress, trängsel och köer?

Känner du dig besvärad över att tiden aldrig räcker till? Har du lånat så mycket till din bostad att räntorna både stör din nattsömn och spolieerar dina livsdrömmar?

Vad skulle du göra om du hade tre minuter till jobbet i stället för en och en halv timme?

Hur skulle du reagera om du fick tre timmar över varje dag, att ägna åt barnen, åt din partner och dig själv?

Hur skulle det kännas att bo mitt i allt det där härliga som folk söker sig till när de har semester?

Känner du att det är dags att byta upp dig, till en bättre tillvaro?

I så fall vill vi hjälpa dig! För vi vet att det enda du kommer att ångra, är att du inte tog steget tidigare ...

Vill du veta mer?

Kontakta vår inflyttarservice

Stieg Englundh

Tel. 0680-176 39

stieg.englundh@herjedalen.se

Härjedalens kommun

Medborgarhuset, 842 80 Sveg

www.herjedalen.se

HÄRLIGA HÄRJEDALEN

MAGAZINET HÄRJEDALEN

ges ut av

YMAN & OLSSON MEDIAPRODUKTION

Fjällvägen 10 • 842 32 Sveg

Tel. 0680-132 00 • www.ymanolsson.se

Redaktör och ansvarig utgivare:

Bosse Yman, bosse@ymanolsson.se

Grafisk form och layout:

Yvonne Olsson, yvonne@ymanolsson.se

Omslagsfoto: Joachim Lagercrantz

Upplaga: 30.000 ex.

Sommarmagazinet 2011

kommer ut i april.

Annonspatser bokas senast den 14 februari.

Tel. 0680-132 00 • info@ymanolsson.se

För priser, storlekar etc. se vår hemsida

www.ymanolsson.se

Dina Försäkringar
Västra Norrland

www.dina.se

Ditt lokala försäkringsbolag

Kontakta oss,
det kan löna sig!

Tel. 0643-101 15

Magento®

Open Source eCommerce

Vi skapar
E-handelsplatser
i Magento.

Användarvänligt och
väldesignat med alla
funktioner som
krävs av ett system
för elektronisk handel.

En trygg och stabil
webbshop med
många möjligheter.

FORWEB

– en komplett webbyrå.

Webbdesign, webbutveckling,
webbhotell, domännamn, e-post.

Allt från en leverantör,
enkelt och tryggt för våra kunder.

www.forweb.se

Träna med Nike Bent

Funäsfjällens mest framgångsrika alpina skidåkare erbjuder i vinter skidträning på hemmaplan.

Nike Bent Ski Camp samarbetar med Tännadalens fjällanläggning och kommer att utbilda i grupp vid ett antal tillfällen under vintersäsongen.

I första hand vänder man sig till tävlingsåkare som vill utveckla sina färdigheter, men utbildningen kan också vara aktuell för duktiga nöjesåkare som vill utveckla sin teknik och mentala kapacitet.

Nike Bent har sex gånger placerat sig bland de tio bästa i världscupen, fem gånger i störtlopp och en gång i super-G. I augusti 2010 kungjorde hon att hennes aktiva karriär var avslutad, efter att hon besvärats av en långvarig knäskada. Förutom träningen i Funäsfjällen, ägnar sig Nike åt att träna åkarna i Uppsala slalomklubb i vinter.

Boletipset:

Praktverk om Överhogdalsbonaderna

2010 var det hundra år sedan de berömda vikingavävarna hittades i ett härbre intill Överhogdals kyrka.

Lagom till jubileet gav Ulla Oscarsson ut en bok om textilsikten. Ulla var i mer än 30 år ansvarig för textilierna på Länsmuséet Jamtli i Östersund och få besitter så gedigna kunskaper om bonaderna som hon.

Hur kom vävarna till? Till vilken tid kan de dateras? Vilka växter användes för att färga garnet? Finns det jämförbara textilier i andra delar av världen? Det är några av de många frågor som vi läsare får svar på i boken som är illustrerad med ett omfattande bildmaterial.

Ulla Oscarsson avstår från att ge sin egen tolkning av vad bildvävarna föreställer – däremot utgör hennes bok ett ypperligt underlag, för den som själv vill tyda budskapet från vikingatiden.

Renaste fjällvatten

Härjedalens kommun har nu tagit det nya vattenverket i Fjällnäs i drift.

Verket ska försörja hela Tännäns dalgång med dricksvatten – kapaciteten räcker för 10.000 personer, vilket är ungefär dubbelt så många som idag gästar området samtidigt. Tidigare användes Tännadalssjön som vattentäkt, men nu hämtar man i stället grundvatten från en källåder öster om sjön Malmagen.

SM i Sveg

Det blir draghundstävling i Sveg den 26-27 februari.

Östra Härjedalens Brukshundklubb har fått äran att arrangera Svenska Mästerskapen nordisk stil i grenarna pulka och linkörning. Tävlingen ligger till grund för uttagningen av landslaget till VM i Holmenkollen i slutet av mars.

Drupal

Vi utvecklar
webbplatser i Drupal -
det kraftfulla och flexibla
publiceringssystemet för
moderna webblösningar
som dessutom har
toppbetyg i
sökmotorvänlighet.

– en komplett webbyrå.

Webbdesign, webbutveckling,
webbhotell, domännamn, e-post.

Allt från en leverantör,
enkelt och tryggt för våra kunder.

www.forweb.se

ÄR DU NORSK-, DANSK- ELLER FINSKTALANDE?

Vill du bo och arbeta i
vårt vackra landskap?

Kontakta oss så får
du veta mer om
hur det kan bli
verklighet för dig.

Real People. Real Solutions.

HR-avd: Anneli Thunell eller Börje Wallin
+46 680 71 60 00 seevg-applications@sykes.com

Välkommen till en spännande upplevelse!

Vi har öppet alla dagar året runt.
Obligatorisk förhandsbokning,
senast dagen före ditt besök,
via hemsidan eller på telefon
0722-285980.

Härjedalens Älgfarm
i Överberg 7 km norr om Sveg, vid rv 84

algfarmen.se

Innehåll

SVEG • LILLHÄRDAL • YTTERHOGDAL • LOFSDALEN • VEMDALEN • HEDE • FUNÄSDALEN • LJUNGDALEN

”Berg och höga snöfiell äro här flere än nogen kan eller hinner beskrifva”

Crono Befallningsman P. Sparenborg i En härjedalsbeskrivning från 1737

Kom närmare
– om du törs!

sid. 80

Romandebut
i Lofsdalen

sid. 50

Tjejen som bara
klottrade hjärtan

sid. 72

Å som i
Åtgården

sid. 40

Dollarmiljonären
från Strådalen

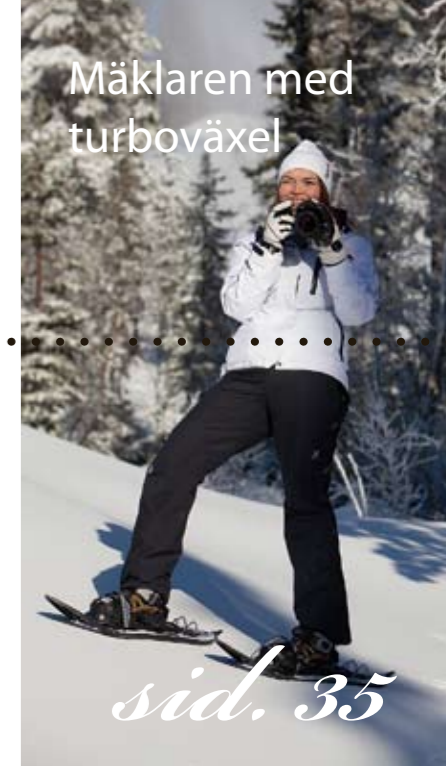
sid. 56

Det var bara
så vackert

sid. 66

Mitt Härjedalen	11
Nu har Anders ännu fler bollar i luften	12
En unik symbol	24
Vinterfiske i Härjedalen	32
Vilken smakstart	35
Fika hos Maja	40
Dom jobbar 24 timmar om dygnet	46
Plötsligt visste jag	50
The American Dream	56
Leverpastej med päroncognac	60
Monica Viola f. Sävström	66
Från fjällkor till Johnny Rotten	72
Vinterkryptot	78
Mycket närmare än 100 meter	80
Turistbyråkartan	89

Mäklaren med
turboväxel

sid. 35

Så här
började det

sid. 12

Spännande
vinterrecept

sid. 60

Nya utsikter väntar dig

Man vet vad man har, men man vet aldrig vad man får. Kanske finns ditt nya liv här i Härjedalen?

Vi kan erbjuda det mesta: fjällnära, snörika vintrar, underbar vårvinter, aktiv sommar, färgrik höst. You name it.

Vi vet att många av våra arbetsgivare har behov av personal med särskild kompetens. Kanske din?

Kontakta oss. Det kan bli ett helt nytt liv.
Välkommen hit!

Mer information får du av

Eva Bäck, 010-486 09 78

eva.back@arbetsformedlingen.se

Bengt Proos, 010-486 87 53

bengt.proos@arbetsformedlingen.se

En investering för framtiden

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala
utvecklingsfonden

**OTRADITIONELL
REKRYTERING**

- ett projekt i
kommunerna
Härjedalen, Ånge,
Bräcke och Kramfors

 Arbetsförmedlingen

Närhet till fjäll, fiskesjöar och
bärskogar Hög livskvalitet
Trygg uppväxt för barnen Bra
boende till ett rimligt pris

Klart du ska bo i Härjedalen!

Vi har ca 1200 lägenheter och
80 lokaler i kommunens större orter.

Ring 0680-169 50 så berättar vi
mer, besök oss på Härjedalsgatan 7
i Sveg eller titta in på vår hemsida
www.herjegardar.se

Ta bussen

Flera turer
STOCKHOLM-HÄRJEDALEN
varje vecka!

INFO & BOKNING

Thunells Busstrafik Mohlins Bussar
08-657 89 84, 0684-410 79 0651-100 00, 0680-605 80

info@harjedalingen.se

www.harjedalingen.se

Även chartertrafik • Bredbandsuppkoppling i de flesta bussar

Ångest ...

Härjedalen har alltid gett mig ångest! Ja, separationsångest alltså! Vår familj hittade vårt paradiset i Lofsdalen under 60-talet, då min farbror kom dit på en Husqvarna-MC. Han var resande predikant och åkte landet runt för att spela och sjunga i kyrkor. När han rullade in i Lofsdalen var vi fast – han tog först dit min pappa och sen vår övriga familj med mig i släptåg. Farbror Bengt och pappa Sven åkte slalom långt innan liftarna fanns på plats – de pulsade uppför fjället med skidorna på axeln. Sedan dess har jag tillbringat jul, nyår, sportlov, påsk och somrar i vårt hus vid Lofssjöns strand. När jag tvingats åka hem till storstan igen, har separationsångesten gripit mig – jag ville alltid stanna kvar!

När jag nu fått möjligheten att arbeta på kommunens näringslivskontor och leva i mitt paradiset, så kan jag bara säga att jag ÄLSKAR Sveg! Tänk – att kunna gå på banken, prova nya glasögon, äta lunch och hinna tillbaka för en kopp kaffe med mina glada kollegor, och det på samma lunchtimma – något sånt är bara möjligt här!

I mitt jobb drivs jag av ambitionen att få HELA kommunen att leva – den dynamiska expansionen i väster måste kombineras med tillväxt även i de östra delarna. Tänk att kunna skapa fler året runt-arbetsstillfällen över hela kommunen och ge möjlighet för fler människor att uppleva vårt paradiset. Det skulle vi alla vinna på. Min uppfattning som marknadsförare är annars att vi glömt bort att vårda det starka varumärket "Härliga Härjedalen" som var grundmurat för 20 år sen. Därför vill jag etablera ett nytt budskap som kan rymma allt det fantastiska som finns i vår kommun: "Härjedalen – Skandinavians tak". Vad sägs om det?

I fjällen brukar vi säga att det en vanlig vinter kommer 5 meter snö och en ovanlig ännu mer! Men sommardag cyklar jag gärna och även om det blir väl långt att cykla till jobbet så tar jag gärna varvet runt Lofssjön under helgen – 45 km underbart natursceneri.

Äkta naturupplevelser året runt – och det på riktigt! Det är Mitt Härjedalen!

Lars-Erik Sandhgren
Lofsdalsbo och näringslivsutvecklare
vid Härjedalens kommun

Nu har Anders ännu fler bollar i luften

TEXT: BOSSE YMAN

FOTO: JOACHIM LAGERCRANTZ OCH NISSE SCHMIDT

NÄR GRÖNKLITTGRUPPEN KÖPTE UPP merparten av Tännadalens alpina anläggningar, blev det också aktuellt att hitta den person som skulle leda dalgångens utveckling mot framtiden. Det skulle förstås vara någon med gedigen erfarenhet av skidåkning och vinterturism – och någon med förmågan att hålla många bollar i luften samtidigt. Valet föll på Anders Lundqvist, som den senaste tiden haft Skistar stämplat på lönekuvertet och Vemdalsfjällen som utsikt från kontorsfönstret.
– Det här är mitt livs utmaning, säger han.

Nu har Anders ännu fler bollar i luften

Målmedveten har han alltid varit.

”Du anar inte hur många vantar jag nötte ut”

ÅRET ÄR 1986. I Jasná i slovakiska Tatrabergen har ett lynnigt vårvinterväder ställt till det för slalomåkarna i junior-VM. Nedanför startfällan glänser backen som en spolad glasskiva – underlaget är så hårt att Anders Lundqvist får hacka med stavar för att få fäste. Men i första åket hade han tydligt visat, att det här är hans favoritunderlag. Trots startnummer 50 har han gjort en bländande uppvisning och åkt upp till en femteplats! I andra åket är han först ut ...

Nu, 25 år senare, står han i startfällan för en helt annan uppgift. Han har blivit handplockad som anläggningschef för Tännadalens alpina skidområde för att driva utvecklingen, nu sedan Grönklittsgruppen förvärvat alla fyra skidanläggningarna från Svansjöliftarna till Hamra. Underlaget är nog bättre preparerat den här gången, men uppgiften är ändå tuff – på fem år ska omsättningen vara dubblad!

Det räcker givetvis inte med att vara före detta alpin elitåkare, för att man ska komma ifråga för ledaruppgifter av det här slaget i Härjedalsfjällen. För det krävs helt andra utbildningar, erfarenheter och förtjänster. Men det skadar förstås inte om man vet vad skidåkning innebär, om man nu ska stå för en vinterprodukt som är ”på riktigt”.

– Jag har Erik Wåhlén att tacka för väldigt mycket, säger Anders.

Erik Wåhlén var den som skötte liften hemma i Rätan, en bit in på Jämtlandssidan, där Anders växte upp. Där fanns en liten backe som på vintern var öppen två kvällar i veckan. Men kände

man behov av en utökad dos av alpin njutning, så kunde man gå till Erik och be snällt om att få backen öppnad även veckans övriga kvällar.

– Han tyckte väl att vi gjorde mindre bus om vi höll oss sysselsatta där, säger Anders. Så han tog sin kvällstidning och satt på en stol vid repliften och läste, i stället för vid köksbordet.

Fjorton sekunders slalom var vad backen tillät, så det blev täta turer med liften.

– Du anar inte hur många vantar jag har nött ut där, skrattar Anders.

Det är bara att konstatera att det är doldisar som Erik Wåhlén som lägger grunden för Sveriges alpina framgångar. För ungarna som kom genom byn om kvällarna med skidor och pjäxor på sparken blev med tiden fler och fler. Och de blev bättre och bättre! Så det stod inte på förrän föräldrarna fick börja skjutsa sina telningar till Klövsjö istället, där den närmaste riktiga backen fanns. Och där man kunde börja tävla för Klövsjö Alpina.

– Mitt första riktigt fina resultat kom när jag var 13 år, minns Anders.

Det var då han kom tvåa i ungdoms-SM i storslalom. Egentligen var slalom hans bästa gren, men han missade det kvalet på grund av en skada. Efter det kom framgångarna i en oavbruten följd – fyra junior-SMguld av åtta möjliga talar sitt tydliga språk. Det blev skidgymnasium i Järpen, B-landslaget, ett par säsonger i A-landslaget och internationell skidåkning för fulla segel.

SM i Tärnaby 1988

”Jag gav verkligen järnet ”

– Man sa hej då till mamma och pappa på hösten och kom hem igen nästa vår. Det kunde kännas ganska hårt ibland, när man bara var 17-18 år!

I ANDRA ÅKET I JUNIOR-VM i Jasná åkte han tyvärr ur. Men Anders är en sån som inte ger upp, utan kommer tillbaka. Nästa junior-VM, 1987 i österrikiska Bad Kleinkirchheim, knep han guldmedaljen i slalom och kom tvåa i storslalom. Snön låg välpistad för en fortsatt självklar alpin karriär som senior. Men ödet ville annat – vintern efter fick han knäet förstört. Dock inte i pisten, utan löjligt nog när han spelade badminton! Hur som helst försvann den säsongen, och med det den alpina karriären.

– Jag körde i några år till och gav verkligen järnet, men det var bara att konstatera att det inte riktigt räckte. Jag var fortfarande på A-lagsnivå, men inte längre i toppen.

Anders gick då på Skidhögskolan i Östersund och bestämde sig för att ge allt i studierna i stället. Så det blev en fil kand i redovisning och marknad, och en ledarutbildning parallellt.

Och när han var klar stod Skidförbundet och viftade med ett anställningskontrakt.

– Jag blev ansvarig för herrarnas B-landslag, berättar han. Jag hade bland andra hand om Patrik Järbyn – en lite udda situation, eftersom han och några andra i laget var jämgamla med mig. Men det fungerade bra.

Allt resande som till en början hade känts både spännande och lite glamoröst, blev med tiden mest tröttsamt. Så när han blev tillfrågad av Klövsjöliftarna om han ville ta befälet över anläggningen och sammanbyggnaden med Storhogna, tackade han ja direkt. Den VD-stolen nötte han fram till 1997-98, då Härjedalens kommun skapade en ny tjänst som turismutvecklare inom näringslivskontoret.

– Det var också ett jobb jag trivdes jättebra med – det hände massor under de åren och jag lärde mig oerhört mycket.

Men så en dag kom alpina kollegan och kompiserna Torgny Svensson och frågade om Anders var intresserad av att bli marknadsansvarig på det som skulle bli Skistar Vemdalen. När

Anders Lundqvist, anläggningschef för Tännadalens alpina skidområde:

”Det är svårt att tänka sig något mer spännande”

rekryteringen var klar hade man konstaterat att Anders hade de kvalitéer man sökte, och jobbet var hans. Sedan dess har han haft olika poster inom Skistar – bland annat som marknads- och försäljningschef i Åre, där han basade över 51 personer. En av uppgifterna var att skapa möjlighet att flyga till vintersemestern – på två år gick man från 0 till 17.000 influgna gäster!

Anders hade nog tänkt sig att bli kvar ett tag inom Skistar. Men så kom den här utmaningen som inte gick att säga nej till.

– Det är svårt att tänka sig något mer spännande än att med Grönklittsgruppens muskler i ryggen, få medverka till att ut-

veckla Tännadalens skidområde ytterligare.

Lite känsligt, kan man tro, att gå över till en konkurrent, men enligt Anders har det gått smärtfritt.

– Vi har gjort ett avslut i ömsesidigt förtroende och bästa sämja. Jag känner ett mycket stort engagemang för både Vemdalen och Funäsfjällen. Det här känns rätt både i magen och hjärtat - jag har under flera år haft säsongskort här också, fast jag arbetat i Vemdalsfjällen. Men det är väl fantastiskt att Härjedalen har så många alpina besöksmål av allra högsta kvalitet. Det är ju något att vara väldigt stolt över! ●

Grönklittsgruppen satsar i Tänn dalen

GRÖNKLITTSGRUPPEN är ett av Sveriges snabbast växande turismföretag. Med anläggningar som Grönklitts skidområde, Orsa Björnpark, ett antal campingplatser och nu också Tännadalens skidområde, tar man emot 1,1 miljon besökare varje dag.

– De anläggningar i Tänn dalen som vi nu tar över är ju oerhört välskötta, säger Anders Lundqvist, anläggningschef för Tännadalens skidområde. Men våra gäster kommer ganska snart att märka en del förändringar.

DEN ALPINA SKIDÅKNINGEN kommer att vara basen för verksamheten också i framtiden. Men inom en snar framtid ska området bli lockande att besöka året runt. Grönklittsgruppen sätter barnfamiljen i centrum. Här ska finnas ett gott utbud av lärande aktiviteter för både vuxna och barn. Det ska märkas att det är Härjedalen man besöker – paketresor för hela familjen ska introduceras med natur och vildmark som tema.

För att man ska kunna ta emot fler människor i området, måste det till mera boendekapacitet. I ett första skede ligger fokus på Hamra, som ska växa med omkring 1.000 nya bäddar. En del av dessa hamnar i den nya skilodge som ska byggas, med 52 rum i fyra våningar, i anslutning till Hamra Wårdshus och till en kostnad av omkring 80 miljoner kronor.

Nya vägar och parkeringsplatser måste förstås också till, liksom en ny bro över Tännån.

– Men vi ska verkligen vara noga med att behålla härjedalskänslan, säger Anders. Skilodgen kommer ju att sätta prägel på hela Hamra, så den måste givetvis samspela med omgivningen.

I backen kommer man att anlägga aktivitetsområden för barn på skidor, men Anders sneglar även mot att skapa en lift upp på Storkläppen så småningom, för att tillfredsställa även dem som vill ha en lite vassare skidåkning.

I CENTRUM AV HAMRA kommer man också att anlägga en stor damm, kring vilken barnen ska få ett eget aktivitetsområde sommartid, med guideledda upplevelser i sikte. Satsningen på cykling sommartid ska också fortsätta och utvecklas ytterligare. Anders tror att Grönklittsgruppens förvärv kommer att leda till

Den nya skilodge i Hamra

EFTERLYSNING

Just nu har vi många som söker fastigheter i vackra Härjedalen.

Alla typer av fastigheter!

Både för fritid och fast boende.

Särskilt intressanta är fastigheter med närhet till vatten och fjäll.

Även jord och skog efterfrågas.

NORDIC
Ski Village

Tröttnat på fastighetskötsel? Nu bygger vi HUS och BOSTADSRÄTTER I TÄNNDALEN.

KÖP NYPRODUCERAT BOENDE OCH TECKNA SAMARBETSAVTAL MED HOTELL TÄNNDALEN så kan du koppla av på fritiden!

mäklaringen

i Hälsingland och Härjedalen, tel. 0651-400 00

Lars-Göran Berglin, fastighetsmäklare. Direkt/mobil 0651-411 37

www.maklaringen.se

att Tänn dalen får betydligt fler besökare från utlandet. Redan idag riktar man en stor del av marknadsföringen mot kontinenten.

– Upplevelserna vi erbjuder ska vara ”på riktigt” och med mycket hjärta, säger han. Visst ska vi växa, men utan att bli stora – vi ska aldrig bli en ”industri”. ●

fjällvärden

Äkta känsla och storslagna naturupplevelser

I Tännaldalen, inte långt från den norska gränsen, kommer vintern tidigt. Vitt redan i oktober och skidföre långt in i maj! En normal vinter faller det faktiskt mer än fem meter snö, ibland mer. Höjderna är imponerande (dalstationen ligger på 800 meter över havet) och vidderna storslagna. Luften är hög och tystnaden befriande. Det är vad vi kallar "fjällvärden". Det alpina utbudet är lika imponerande. Hela 53 nedfarter och 17 liftar, varav två fyrstolsliftar. Den nya expressliften upp på toppen i Tännporten tar dig snabbt upp på kalvfjället. Där kan du välja åt vilket håll du först vill börja utforska det stora alpina området. De fyra anläggningarna i Tännaldalen (från vänster på kartan Svansjöliftarna, Tännporten, Buskvallen och Hamrafjället) erbjuder en valfrihet som imponerar. Det enda vi saknar är trängsel och liftköer, med det kanske du kan stå ut med...

Tännaldalen -närmare än du tror, större än du anar

Här finns allt för en bra vinterferie med nedfarter som passar de flesta. Till barnens favoriter hör äventyrsområdet Krokskogen. Vill du ha mer fart och större utmaningar passar kanske någon av våra funparks eller brantare nedfarter. I Tännaldalen finns flera barnskidområden, Funpark, Minifunparks, Ski&Boardercross, äventyrsland för barnen, Big Jump, Freerideområden, helikopterskidåkning, kvällsskidåkning och skidskolor. Här finns också skidbodar, flera utmärkta restauranger, närbutik och givetvis boende av hög klass i både stugor, lägenheter och hotell. Vill du veta mer om Tännaldalen, besök www.tannaldalen.com
Välkommen till den riktiga fjällvärlden!

Skidsemester med familjen i Sverige i år igen?

Prova fjällen som omväxling.

I Härjedalen, mitt i Sverige, ligger Funäsfjällen. En orörd fjällvärld med 60 toppar på över 1000 meter – de högsta och vackraste topparna söder om polcirkeln. Här strövar myskoxarna fritt och renarna är fler än människor. En vanlig vinter faller mer än 500 cm natursnö vilket gör oss snö- och skidparadis i Sverige. Här ligger de klassiska skidorterna Ramundberget, Funäsdalsberget och Tännaldalen som tillsammans erbjuder 121 nedfarter – flest i landet på ett och samma liftkort. Vilken ort du än väljer får du alltså de andra på köpet. Och var du än bor riskerar du aldrig att hamna i någon konstgjord vinterfabrik eller säsongöppen kulissvärld. Bara det bästa en genuin fjällvärld kan erbjuda. På riktigt.

På riktigt.

MER INFO PÅ FUNASFJÄLLEN.SE • TEL. 0684-155 80

VÄLKOMMEN TILL Sörmons Stugby

I FJÄLLBYN LJUSNEDAL
6 km från Funäsdalen

Funäsdalens välpreparerade
längdspårssystem går
rakt genom stugbyn!

4 alpina anläggningar
inom 20 minuter!

Fräscha stugor i allmogestil
Rökfritt, 48 m², prisvärt boende!

0684-215 11
070-511 36 00

www.sormonsstugby.z.se

Välkommen till hotellet mitt i Funäsfjällen

Bo bra på bekvämt avstånd till
allt vad området har att erbjuda!

HOTELL
FUNÄSDALEN

Se alla våra erbjudande på hemsidan.
www.hottell-funasdalen.se
tel. 0684-214 30

Tännaldalens Fjällhotell

Vi erbjuder en perfekt utgångspunkt
för längdåkare, fjällvandrare, alpina
entusiaster och andra livsnjutare.
Strax utanför dörren finns skidspår
och vandringsleder. Och du har nära
till Tännaldalens alpina skidområde!

Hotell & Restaurang Tännaldalen
Frukost kl 8-10, middag & A la carte kl 18-21
Sporten (hotellets nedre plan)
Fr o m v 51 After Ski, Pizzeria & Pub
Pool, gym & bastu
Fr o m kl 15 alla dagar, motionsim kl 15-16
Malmbäcksstugan Öppet fr o m v 52

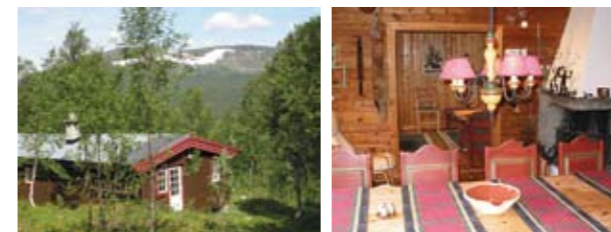

Varmt välkommen önskar
familjen Lindberg med personal

0684-220 20 • info@hottelltannaldalen.se • www.hottelltannaldalen.se

NATURSKÖNT BOENDE
VID SKIDLIFT, NÄRA LÄNGDSPÅR, SKOTERLEDER & FISKE

ÖPPET ÅRET RUNT • VACKER FJÄLLUTSIKT

Stugor och lägenheter (4-31 bäddar) några med bastu,
öppen spis, disk-/tvättmaskin, radio och DVD/video.

Vi tar även emot grupper, skoter- och kompisgäng.

Parkera din skoter utanför stugan/lägenheten.

Husdjur är också välkomna!

Välkommen!

Gunilla Eriksson • 0684-220 14 • 070-544 40 45
www.tannaldalsvallen.se

Skidåkning Skidskola Skiduthyrning Restaurang

Sveriges mest **omoderna**
vintersportanläggning

Kappruet • Messlingen • 840 95 Funäsdalen
Telefon: 0684 - 26070 • info@kappruet.se • www.kappruet.se

Sortera för ett RENT Härjedalen

Soptips för besökare

Öppettider på våra återvinningscentraler under vintersäsongen, oktober-april

Hede, Vemdalen, Lofsdalen, Funäsdalen/Ljusnedal
Onsdag, udda vecka.. 14-18
Varje lördag 09-13

Sveg, Lillhärdal, Ytterhogdal
Onsdag, udda vecka.. 14-18
Lördag, jämn vecka.... 09-13

Här lämnar du de fyllda betalsäckarna

På Återvinningscentralerna, turistbyråerna i Vemdalen och Ytterhogdal samt ICA Nära Dej i Linsell.

Batteriholkar finns här

Sveg ICA, Konsum, OKQ8, Apoteket
Ytterhogdal ICA
Lillhärdal Konsum
Lofsdalen ICA
Vemdalen ICA, Statoil
Hede OKQ8, ICA, Apoteket
Funäsdalen Konsum, Apoteket, ICA, OK
Ljungdalen ICA

• På camping, hotell, vandrarhem eller pensionat

Fråga vid incheckningen vad som gäller.

• På resa med tält, husbil, husvagn samt annat fritidsboende - utanför sophämtningsområde

Du som övernattar där det inte finns något sopabonnemang, kan köpa **betalsäckar** för vanligt hushållsavfall. Säckarna rymmer 160 liter och kostar ca 55:-.

Säckarna finns att köpa på alla återvinningscentraler, turistbyråerna i Funäsdalen, Lofsdalen, Vemdalen, Ytterhogdal samt Vårdshuset i Lillhärdal och ICA Nära Dej i Linsell. När säcken är full lämnas den in på en återvinningscentral eller annan uppsamlingsplats, se t.v.

• På dagsutflykter och vandringar

Ta med dig skräpet tillbaka till ditt boende och sortera där.

• På rastplatser

Släng småskräp, såsom glasspapper och servetter i de papperskorgar som finns på rastplatsen. Annat skräp måste du ta med till ditt boende och sortera.

HÄRJEDALENS KOMMUN

TEKNISKA KONTORET
Renhållningen
Tel. 0680-163 22, 161 94

Kontakta oss när det gäller!

- Matjord, Grus, Sand, Bergkross
- Kranarbeten
- Sopcontainers
- Dräneringsarbeten
- Grävmaskin
- Hjullastare
- Slamsugning, Ledningsrensning
- Alla typer av transporter

Tel: 0680-128 00

REAXCER

TEXT: BOSSE YMAN BILD: ARKLAB

En unik symbol för ett unikt skidområde

MYCKET SNART GÅR FUNÄSDALEN IN I EN NY ERA som alpin turistort. När kabinbanan nu byggs från bykärnan till Funäsdalsbergets topp, läggs grunden för fjällbyns utveckling – och förändring – under många decennier framöver. Samtidigt kommer berget att krönas med den nya toppanläggningen vid kabinbanans slut – ett landmärke inte bara för Funäsdalen utan för hela destination Funäsfjällen. – En unik symbol för ett unikt skidområde, säger Kevin Kirk, VD för Funäsdalens Alpina AB som står bakom projektet.

Det är i sanning en delikat uppgift att rita en byggnad på 400 kvadratmeter, som ska anläggas 936 meter över havet, mitt i en fjällvärld som tillhör världens vackraste. Men givetvis också en oemotståndlig utmaning för varje högt strävande arkitekt. Uppdraget gick till arkitektbyrån Arklab i Stockholm, som på senare tid ritat ett antal spektakulära byggnadsverk, som Tott Resort i Visby, Hamam – det turkiska badet – på Södermalm i Stockholm liksom inredningen på Tott Hotell i Åre. Huvudansvaret för projektet på Funäsdalsberget fick arkitekten

Jan Perrin.

– Visst har det varit ett mycket speciellt uppdrag, säger Jan. 400 kvadratmeter lokaler för evenemang, konferenser, fest och möten året runt. Till det 300 kvadratmeter terrasser med enastående vyer i alla väderstreck. En anläggning som ändå inte får sticka ut alltför mycket. Och som ska samsas med linbanans toppstation – allt i en synnerligen känslig miljö. Jag kan lova att byggnadens utformning som nu fått byggnadslov är produkten av en lång process!

“Vi arbetar hela tiden för att Funäsdalsberget ska bli Sveriges mest attraktiva skidanläggning.”

I ett tidigt skede sneglade upphovsmännen lite mot det särregna Anåfjällets toppar, som tillhör de närmaste grannarna i blickfånget. Men drakryggens avbild har förändrats starkt under resans gång. Kisar man mot bilden av toppanläggningen så ser man tydligt att den följer Funäsdalsbergets form.

– Vi vill att anläggningen ska upplevas som en del av berget, säger Jan. En vision av flera stenblock eller klippformationer. En mötesplats i en utväxt i urberget.

När lokalerna inreds kommer man att anknyta till västra Härjedalens lokala hantverkstradition. Funäsfjällens devis ”På riktigt” tar man på största allvar.

– Samtidigt som inredningen ska vara nyskapande, vill vi att man ska känna att den tillhör den härjedalska kulturen, att man är hemma här!

Då underlättar det givetvis att Jan Perrin tillhör de alpina entusiasternas skara och har en gediget förflutet i Funäsfjällen.

– Jo, jag har jobbat både som skidlärare på Kjaergaards

skidskola och som grovis på ett antal sommarbyggen här, skrattar Jan. Så jag känner västra Härjedalen ganska väl.

I maj 2011 blir det byggstart och till julhelgen samma år ska den nya toppanläggningen stå klar att användas.

– Ambitionen har varit att skapa en byggnad som inte bara ska blixtra för stunden, utan som också ska tåla tidens tand, säger Jan. Framtiden får visa om vi resonerat rätt.

Redan till den här vintersäsongen tar Funäsdalsberget sin nya Skilodge i bruk – 34 lägenheter med totalt omkring 350 bäddar i direkt anslutning till dalstationen Röstberget. Omkring 75 miljoner kronor har investerats i nytt liftnära boende.

Områdets nedfarer har också fått en genomgång för ytterligare förbättring och förfining och Pinnens Skidskola blir ett fortsatt alpint nav för de barn och ungdomar som vill utveckla sin skidåkning.

– Vi arbetar hela tiden för att Funäsdalsberget ska bli Sveriges mest attraktiva skidanläggning, säger Kevin Kirk. ●

En minnesvärd semester...

Där vägen tar slut – längst bort i det vildaste av Härjedalen – ligger Ljungdalsfjällen. Mil efter mil av orörd fjällnatur.

Ljungdalen och Storsjö är små genuina fjällbyar. Här har vi gott om tid för varje gäst och du kommer snart att lära känna de flesta av oss som bor här.

Mitt i backen – med utsikt över hela Ljungdalen – ligger vårt nya lägenhetshotell som rymmer 14 lägenheter med självhushåll. Här kan du hyra skidor, köpa liftkort och åka upp och ner i tio olika nedfarter. Köer, det har vi inte här i Ljungdalsfjällen! Andra boenden som finns är vandrarhem, stugor och mysiga Wårdshuset Helags.

Aktiviteter för hela familjen. Ta en skidtur till Helags fjällstation eller varför inte boka en vesseltur, vinterfiska i våra fina fiskevatten. Hyr en snöskoter och upptäck den vidsträckta fjällvärlden på egen hand! Vackra dagar är kalvfället helt betagande – med Helags och Sylmassivet i fonden.

www.ljungdalsfjallen.se

Ljungdalsfjällens Turistbyrå tel: 0687-20079, info@ljungdalen.com

HELAGS

EN HÖJDARE 1 797 M Ö H

Utflyktsmål i Ljungdalsfjällen

- Boka med helpension på Helags Fjällstation
- Dagstur från Ljungdalen med lunch eller kaffe och våfflor
- Toppturer till Helags
- Skidkul för hela familjen
- Helagsexpressen vessa Ljungdalen–Helags

www.svenskaturistforeningen.se
helags@stfturist.se • 0687-201 50

SVENSKA TURISTFÖRENINGEN

Norrländska kvalitetshus för Livsnjutare

Fritidshus Friggebodar Garage Bastu Förråd

Drömmer du om ett eget fritidshus i fjällen?

Kontakta oss!
Försäljning och byggnation av Jörnträhus

LJUNGDALEN/FUNÅSDALEN: Anders Bergström 070-622 02 76 byggjtjanst@skotersafari.net
VEMDALEN/FUNÅSDALEN: Arne Rosén 070-623 71 21 arne@rbygg.se

Jörnträhus

www.jorntra.se · info@jorntra.se

YAMAHA LJUNGDALENS FJÄLL & SKOTER

FÖRSÄLJNING • UTHYRNING • SERVICE

0687-202 00
070-674 81 66

SKOTERSAFARI

Hundarnas elitlopp

Vinterns upplaga av den spektakulära hundspannstävlingen *Amundsen Race* äger rum 24-26 mars.

På torsdagen är det masstart på Storsjön i Östersund och efter 40 mils körning hägrar målet på Åresjön i Åre dit ekipagen förväntas anlända under lördagen. Vädrets makter påverkar förstås körtiden. Banans sträckning går delvis genom Härjedalen – från Oviksfjällen kör hundspannen till Ljungdalen via Helags och därefter till Tännadalen där det väntar obligatorisk vila i 6 timmar. Omkring klockan 10 på fredagsförmiddagen beräknas de första hundskallen ljuda mellan timmerväggarna inom Hotell Tännadalens anläggning, och därefter finns alltså goda möjligheter att studera elithundarna.

SNÖSKOR

KÖPER/HYR DU HOS OSS!

Helags Adventures
Ljungdalen
070-414 20 18

www.helagsadventures.com

Fjällhornet i Ljungdalsfjällen!

Kom och njut av lugnet i den riktiga fjällvärlden. Utmärkta leder nära Helags i Härjedalsfjällen. Här finns 9 mysiga stugor som är vinter- och sommaröppna. Bokas på tel. 08-781 14 03 eller online på www.hornet.nu

Matsäcken är halva njutningen

Ljungdalen

Tel. 0687-200 03

Öppettider – se anslag

Bruksvallarna

Tel. 0684-200 56

Måndag-lördag 9-19, söndag 13-19

Vemdalen

Tel. 0684-300 04

Måndag-lördag 9-18, söndag 12-18 (under säsong)
www.ica.se/vemdalen

Vemdalskalet

Tel. 0684-311 60

Alla dagar 9-19

Björnsrike

Tel. 0684-320 50

Alla dagar 9-19

Lofsdalen

Tel. 0680-411 30

Öppettider se www.ica.se/lofsdalen

Ytterhogdal

Tel. 0680-600 18

Måndag-torsdag 9-18, fredag 9-19,
lördag 9-17, söndag 11-17

ICA Supermarket

Funäsdalen

Tel. 0684-210 07

Alla dagar 9-20

Hede

Tel. 0684-107 33

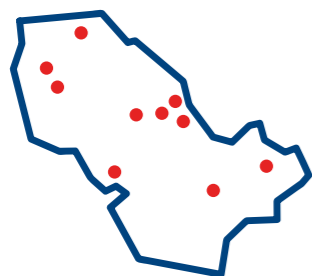
Måndag-torsdag 9-18, fredag 9-19,
lördag 9-17, söndag 12-17
www.ica-hede.se

Sveg

Tel. 0680-71 88 50

Alla dagar 8-21
www.icasveg.se

*Välkommen till Ica-handlarna
i Härjedalen*

Ledavgift för skoterleder

Krav från 1 januari 2011

Särskilda regler gäller för Lofsdalen och västra Härjedalen, sök information.

Kontakta din lokala skoterklubb

HÄRJEDALENS SNÖSKOTERFÖRENING

www.harjedalenssf.se

SONFJÄLLETS HOTELL & WÄRDSHUS I HEDE

Sonfjällsgården

0684-100 64 www.sonfjellet.se

Öppet året runt

Servering med fullständiga rättigheter

Stugor Skoter Fiske

www.hedecamping.se • hedecamping@mail.com • 0684-410 20

Vi möblerar och lyser upp de flesta miljöer

ÖPPET MÅ-FRE 10-17, LÖRDAG 10-13

Välkomna in!

Hede Möbler

TEL. 0684-103 75

Prata fjällboende med några som vet

Bjurfors Härjedalen är hela Härjedalens mäklare. Med oss kan du diskutera fritidshus och fjälltomter, villor, bostadsrätter, gårdar, nyproduktion, kommersiella fastigheter samt värderingar.

Med Bjurfors får du unika kontakter med Sveriges storstadsmarknader.

Vi finns i Hede och arbetar i hela Härjedalen. Välkommen!

0684-102 45
harjedalen@bjurfors.se

BJURFORS

BJURFORS HÄRJEDALEN | WWW.BJURFORS.SE

Välkommen till Ransundets fiskevårdsområde

som består av 15 sjöar och tjärnar i både skogs- och fjällmiljö med mycket vackra vyer. Sjöarnas fiskbestånd består i huvudsak av röding och öring. Ransundets fiskevårdsområde är lika bra sommar som vinter.

Försäljningsställen fiskekort:
Kortautomat vid Ransundets vilthägn
Kalle o Gunnel Persson i Ransundet
tel 0684-620 15
Prem i Hede, tel 0684-10262

Kontaktpersoner:
Kalle Persson 0684-62015
Hans Persson 070-6913050, hans@hpbil.se
Besök gärna vår hemsida www.ransundet.nu

Fiskekortspriser:
1 dygn 60:-
3 dygn 120:-
1 vecka 200:-
Årskort 500:-

www.hedeinfo.se

- allt du vill veta om Hede!

Sonfjällsbygden

VID FOTEN AV SONFJÄLLET och dess nationalpark ligger byn Hede. Även om området sjuder av liv finns här lugnet, tystnaden och stillheten i den storslagna naturen. Här har vi förutom Sonfjällets nationalpark den trolska Hede urskog, det lättillgängliga Särvfjället och ett stort antal fiskrika sjöar och vattendrag. Längs våra välmarkerade skid- och skoterleder når du snabbt och enkelt våra vackra fjäll och dalgångar, över myrar och genom svindlande natur tar du dig fram till något vindskydd vid en fiskrik sjö. Ett utflyktsmål är Nysäterns Fjällgård, vid foten av Sonfjället, där du kan njuta av goda våfflor efter en härlig dag i naturen.

På **Boka Härjedalen of Sweden** finner du turistbyrån med kunnig personal som kan berätta om utflyktsmål och ge information om bygdens service. Här finns även kartor över området. **Hede Camping** ligger strategiskt placerat mitt i byn. Här finns husvagnscamping året runt, prisvärda stugor i direkt anslutning till skoterleden samt servering med fullständiga rättigheter. **Oltjärns stugby** i utkanten av byn är en mycket populär konferensanläggning med moderna välutrustade stugor, bastu och badtunna, en egen fisketjärn och skoterled direkt från stugan.

Längs Storgatan finner du en välsorterad **ICA-butik** med **skoaffär**, ett **mysigt fik** - **Storgatan 12**, **presentbutik**, **apotek**, **bank**, **frisörer**, **polis** och **veterinärstation**. Här finns också **järnaffär** (Jönnbua), **Härjedalens Kylservice**, **Hede Färg & Måleri** samt ett **flertal andra butiker** och **hantverkare** som ser till att du kan handla bekvämt när du besöker oss. I Hede har vi även Sveriges tredje UCV Detoxklinik, hos **Rörelseverksta'n**.

Välkommen Du också!

ICA Supermarket

OLTJÄRNS STUGBY & KONFERENS
0684-103 10
bokningen@oltjarn.com

Jönnbua
Järn • Bygg • Gasol • Vitvaror
Jakt & Fiske

Storgatan 1 Hede 0684-101 30

HÄRJEDALENS KYLSERVICE
Försäljning, installation och service av
VÄRMEPUMPAR
Storgatan 1 Hede
0684-106 78, 070-577 06 78

Hede Färg & Måleri
Nordsjö Idé & Design
Ängvägen 1 Hede Tel. 0684-10490

Hede CAMPING
www.hedecamping.se

NYSÄTERNES FJÄLLGÅRD
Café & Stugor
070-6897450

Storgatan 12
fik & butik
www.storgatan12.se 0684-41122

RÖRELSEVERKSTA'N
Skillnaden som gör skillnaden
Läkargatan 10 A Hede 0684-10404

BOKA HÄRJEDALEN of Sweden
0684-101 00, 070-321 72 62
info@bokaharjedalen.se
bokaharjedalen.se

Vinterfiske i Härjedalen

HOGDALSBYGDEN • SVEG • LILLHÄRDAL • LOFSDALEN • HEDE • VEMDALEN • LJUNGDALEN • FUNÄSDALEN

Oavsett var i Härjedalen du väljer att tillbringa din semester, så har du nära till ett flertal riktigt högklassiga fiskevatten. För att ge dig lite hjälp att hitta russinen i kakan redan från början, ska vi ge dig förslag på ett antal vatten som kan vara lämpliga att börja med. Mera detaljerad information får du hos turistbyråerna och fiskevårdsområdesföreningarna.

Hogdalsbygden

STENSJÖN är ett av Härjedalens bästa vinterfiskevatten. Här har fiskerättsägarna bedrivit ett intensivt arbete under en lång rad år för att skapa ett drömfiske efter röding. Här finns också öring i skapligt format. Till Stensjön går både skoterleder och plogad väg och när fångstkvoten är fylld kan man värma sig vid kaminen i den timrade raststuga som alltid står öppen, eller grilla fångsten vid något av de tre vindskydden vid sjön.

AKERTJÄRN är också ett bra öring-/rödingvatten som är mycket lättillgängligt vintertid, liksom **SVARTTJÄRN** och **ABBORRTJÄRN**.

Den som hellre vill tampas med stor gädda bör söka sig till **HAVERN**, där gäddor över 10 kilo inte är någon ovanlighet.

Den målinriktade abborrfiskaren rekommenderas ett besök i **ÖLVATTNET**, där det varje vinter tas ett försvarligt antal lusryggar på mer än kilot.

I överhogdalsvattnen **ABBORRTJÄRN** och **RÖTJÄRN** finns både öring och röding.

IGULN, **SVARTSJÖN** och **TÄLLÅSTJÄRN** är tre vatten på Ångersjöskogen som alla har fina bestånd av öring och röding - i Iguln med vikter upp emot 5-6 kilo. Här planteras fisk både vår och höst och vintertid är det plogad väg till vattnen.

Fin abborre finns i **SANGEN**, nära Iguln.

Sveg

HUNDSJÖN är svegsområdets mest ansedda vatten - 35 meter djup, 500 hektar stor och med kristallklart källvatten. Kombinationen av djup, storlek och siklöja som föda gör att sjön innehåller talrika bestånd av både öring och röding på upp till 6-7 kg. Men här finns också riktigt gott om grov abborre - individer på mellan 1,5 och 2,5 kg är ingen ovanlighet. Vattenregleringsföretaget brukar hålla vägen plogad fram till sjöns norra ände. Annars tar man sig hit på fina skoterleder och det finns flera vindskydd att värma sig vid.

HOCKSJÖN är också ett av områdets paradvatten som bäst nås med skoter vintertid. Här finns mycket gott om både öring och röding och det är sällan någon blir helt utan vid ett besök. Även här finns vindskydd och torrdass på ön i sjöns mitt.

Ett sällan skadat fiske erbjuder **SVEGSJÖN** vintertid. Sjön är egentligen en kraftverksdamm och när vattnet tappats ur under isen på vårvintern samlas all fisk i de gamla älvfårorerna - Ljusnan, Veman och Härjeån. När förhållandena är de rätta skapar koncentrationen av fisk ett fiskekalas som saknar motstycke och som brukar locka mängder av långväga besökare.

ANDÄSSJÖN utanför Älvros erbjuder både öring och röding och här finns ett gapskjul för den som vill rasta en stund. Vid **LINSJÖN** finns till och med en kåta för övernattnig. I sjön finns fin abborre och ett vilt öringbestånd.

KROKTJÄRN, **ÖJTJÄRN** och **BRATTOLSTJÄRN** är några spännande öringvatten på Linsellskogen - ett besök för rödingfiske i **DJUPTJÄRN** är också att rekommendera.

Lillhärdal

STENSJÖN heter också lillhärdalsområdets paradvatten för vinterfiske efter öring och röding. Det är en stor källvattensjö med kristallklart vatten och mycket lämpad för kikmete. På de djupa ställena når Stensjön omkring 15 meter. Vägen till sjön plogas vintertid och här finns både värmestuga och gapskjul.

DÖSJÖN är en liten källsjö som ligger några kilometer från skoterleden mot Tandsjöborg. Sjön har ett fint rödingbestånd som är självreproducerande.

ORRMOSJÖN är bygdens största sjö och har åtskilliga djupområden ned mot 30 meter. Sjön är i första hand ett utmärkt abborrvatten.

GÖSSJÖN ligger nära gränsen mot Älvdalen och är känd för sin fina naturliga öring, men också för sitt bestånd av fin abborre. Här är det också skotern som gäller för den som vill hit vintertid.

Lofsdalen

LOFSSJÖN mitt i Lofsdalens by är förmodligen Härjedalens bästa öringvatten. Här sätter fiskerättsägarna varje år ut tonvis med öring och eftersom sjön både är rymlig och näringsrik växer öringen till synnerligen angenäma vikter. Vanligast är väl noteringar mellan ett och tre kg, men sportfiskerekordet i Lofssjön ligger på hela 9,6 kg! Fiskmängden och lättillgängligheten gör att sjön besöks av fiskare från både när och fjärran.

Men fiske i Lofsdalen handlar inte bara om Lofssjön - här finns många fler intressanta vatten. **STRÅSJÖN** är en fjälltjärn med röding - de flesta väger kanske inte över kilot, men här finns också större fisk. **DYCKESSJÖN** har både öring och röding, medan **RUTTJÄRN** är ett typiskt öringvatten med inslag av abborre. **STRÅHÅARNA**, stora och lilla, är också fina öringvatten.

En av livets mest spännande sysselsättningar

Det är många hängivna fiskare som får något längtansfullt i blicken när isarna börjar lägga sig. Och det är kanske inte så konstigt. Helt plötsligt ger istäcket tillträde till hela det vatten som man tidigare bara nått en bråkdel av. Man kan lägga sig ned på renskinnet och kikmeta över någon ljus grusbotten. Man kan gå ut till rödinggrundet, mitt ute på sjön, där stimmen brukar samlas. Eller ta skotern till djupbranten där storfisken står.

Visst finns det perioder under högvintern, då man måste vara entusiast för att värdesätta det kylslagna fisket. Men den som tror att ismete nödvändigtvis måste innebära stelfrusna fingrar och bortdomnade fötter, är helt fel ute. När solen flödar över isvidderna i den härjedalska vårvintern - vår femte årstid - blir isfisket i stället till en svåröverträffad njutning. Något av samma känsla som den man får på Medelhavets stränder, men med en av livets mest spännande sysselsättningar som bonus och tillägg. För så spännande är det faktiskt att känna rödingens försiktiga nafsande på maggoten fortplanta sig genom lina, spö och fingrar. Och den som

inte känner adrenalinet pirra i ådrorna när storöringen satsar för fullt i ett häftigt hugg, bör nog låta undersöka sina binjuror.

Det fina är också att hela familjen kan delta, från minsta knatten till gammelmormor. Vare sig utrustning eller fiskekort kostar några stora pengar.

Vinterupplevelser av det här slaget är något vi unnar alla som besöker vår fantastiska fiskekommun - ren balsam åt själ och slitna nerver. Och kan man tänka sig ett bättre sätt att avsluta en skön dag på isen, än med en delikat måltid på den rena fjällfisk man fångat under dagen?

Vinterfiske i Härjedalen

Vemdalen

OXSJÖN är en av vemdalsområdets pärlor när det gäller vinterfiske. Det här är en riktig fjällsjö, oerhört naturskönt belägen med Oxsjövälen som stupar rakt ned i sjön. Hit tar man sig bäst med skoter - det är ungefär en mil att åka från Vemdalskalet. Oxsjön är ett förnämligt rödingvatten, men här finns också fin öring.

STORVÄNDTJÄRN är ett vatten nära Vemhån, där man flera gånger om året, sedan mer än ett decennium, planterar ut stora mängder öring och röding. Till storleken liknar den nog mera än sjö än en tjärn, men vattnet har rykte om sig att vara lättfiskat. Och även om här dragits upp stora mängder fisk genom åren, så simmar det kvar åtskilliga rejäla bitar. Hit hålls vägen plogad vintertid, så det är lätt att nå sjön med bil. Nu finns också markerad skoterled från Vemhån ända fram till tjärnen.

Den som vill rikta isfisket mot sik och abborre placerar sig med fördel mitt i Vemhån, där **VEGAN** vidgar sig till **HÅSJÖN** och **YTTERSJÖN**. **HANAKAMTJÄRN** är en trevlig tjärn intill riksväg 514, 3,5 km söder om Vemdalen. Aningen närmare byn går den plogade vägen upp mot vackert belägna **JÄRPBÄCKSDAMMEN**. **RUNDSTENSTJÄRN** och **BERGTJÄRN** är också två fina vatten strax utanför Vemhån. I alla dessa tjärnar finns öring och röding, och för fiskarens bekvämlighet finns både vindskydd och eldstäder.

Hede

RÖRSJÖN och **TUMSJÖN** utanför Hedeviken är två sjöar som liknar varandra till utseendet och bågje är 10-15 meter djupa. Många års riktade fiskevårdsåtgärder har skapat utmärkta rödingvatten. Idag är fiskar kring trekilosstreckets inte alls någon ovanlighet, och här finns både fjällröding och hornavanröding. Rör-sjön är lättillgänglig med plogad väg och till Tumsjön finns fina skoterleder.

Mormyska eller traditionellt rödingfiske med stora lockskeidar rekommenderas.

VÄSTSÄTERSJÖARNA, **FILLINGEN** och **HÅROLDEN** har också fina bestånd av självreproducerande öring och röding. Till de här stora, vackert belägna sjöarna går det skoterleder - vattnen ligger ungefär en mil från Hede samhälle.

Angelfisket i **VÅGANDELTAT** i Ljusnan nära fiskecampen i Hedeviken är som bäst i mars och april. Rätt skötta ståndkrokar ger fina fångster av både gädda och abborre - att Sonfjället dominerar utsikten höjer också kvaliteten på upplevelsen.

I **GRUNDSJÖN** nära Långå finns gott om sik, men framför allt den berömda, naturliga grundsjörödingen som når avsevärda vikter i det här stora vattnet. Här finns också mycket grov öring, så här får man vara beredd på lite kamp för att få upp fisken på isen.

Funäsdalen

Till **BREDÅSJÖN** på statens mark i Rogenområdet vallfärdar fiskare från hela Härjedalen under vårvintern för att få färsk harr, öring och röding i skafferiet. Sjön är stor och djup, omkring 60 meter, och skapar förutsättningar för stora mängder fisk upp emot 5-6 kg. Hit tar man sig lämpligast med snöskoter, liksom till **VÄNGARNA** som är ett utmärkt abborrvatten, där fångstrapporterna stundom handlar om tvåkilosfiskar. **ABBORR-VICKRARNA** är också ett högklassigt vatten, men hit måste man ta sig på skidor, eftersom vattnet ligger inom skoterförbudsområdet.

Ambitiösa skoteråkare gör sig i stället med fördel besväret att åka upp till **HYDDSJÖN** vid norska gränsen. Det handlar om ett stort och djupt rödingvatten på kalfjället, som hyser ett naturligt bestånd av grov röding. Ett besök

kräver dock fjällvana och en ordentlig funderare på temat fjällsäkerhet.

Betydligt mera lättillgänglig är **MÅNS-ERSTJÄRN** - ett fjällvatten längs vägen mot Mittådalen, ungefär en mil från Funäsdalen. Tjärnen nås lätt med hjälp av skidor och här väntar ett fint fiske efter öring, röding och abborre. Här finns en naturlig öringstam, men fiskerättsägarna stödutsätter fisk på grund av fisketrycket. En extra bonus är naturupplevelsen, med hela Anåfjället i fonden.

Lättillgänglig är också **TÄNNDALSSJÖN**, mitt i byn och med naturlig rödingstam, liksom **FUNÄSDALSSJÖN**, där man planterat ut röding i några år vilket nu börjar ge fint resultat.

FRÖSJÖN ligger 30 meter från vägen mellan Tännäs och Särna och erbjuder fin fjällröding.

Ljungdalen

ÖJÖN är ett av Ljungdalsfjällens allra bästa vatten med gott om röding, men här finns också ett öringbestånd. Sjön är spännande att utforska med massor av vikar och öar och det är lätt att hitta bra fiskeställen. Hit kan man ta sig längs både skid- och skoterleder - sjön ligger ett par kilometer från vägen mot Torkilstöten som hålls plogad under turiståsången.

STORTJÄRN är ett betydligt mindre vatten men det betyder inte alltid att fisken är mindre - här simmar gott om tvåkilosfiskar av både öring och röding.

NEDRE SKÄRVAGEN i Skärkdalen håller bestånd av öring, röding och harr - sjön är grund och mycket lämplig för spännande kikmete.

ROTSJÖARNA vid Storsjö är också nödvändiga att nämna, med extremt storvuxen öring och röding av naturliga stammar.

HÄRLIGA HÄRJEDALEN

www.herjedalen.se/turism/fiske

Vilken smakstart!

TEXT: BOSSE YMAN FOTO: JOACHIM LAGERCRANTZ

DET HAR BARA GÅTT ETT ÅR sedan Ann Lorentsson som nyutbildad fastighetsmäklare startade sitt Re/Max-kontor i Vemdalen. Men på den här korta tiden har hon hunnit ta en rejäl andel av marknaden, skaffat sig ett mobilt kontor, köpt och byggt om fastigheten där hon huserar, anställt två mäklarassistenter och nu också tecknat avtal om att sköta turistinformationen i Vemdalen. Vi andra tittar storögt på och undrar hur det kommer sig, att vissa är utrustade med en turboväxel som kan göra vem som helst avundsjuk.

Vilken smakstart!

– Jag hade tur som startade i precis rätt tid, säger Ann ödmjukt. Det händer så otroligt mycket i det här området just nu. På ett enda år har det byggts och investerats för 240 miljoner inom destination Vemdalen. Och det är ändå bara de stora projekten – till detta kommer massor av mindre och privata aktörer.

Men ärligt talat är Ann själv lite förvånad över att hon fått en sådan smakstart för sitt nya företag.

– Visst – jag hade en vision och en plan, säger hon. Men jag kunde inte drömma om att det skulle gå så fort. På nio månader hade jag kommit dit jag hoppades vara efter tre år!

En starkt bidragande orsak tror hon själv är, att hon är så pass känd på orten. Inte bara bland ortsborna utan minst lika mycket bland dem som regelbundet gästar Vemdalen, och de är många. Några decennier som fjällridningsarrangör och som värdinna på Björnvallens Sportkök i Björnrikes backar sätter sina avtryck.

Nästan hela Anns liv har präglats av vinter, snö och fjäll. Hon är visserligen född i Avesta, men visade sig tidigt som en talang på skidor. Det blev skidgymnasium i värmländska Torsby och en hel del framgångar som längdåkare och senare skidskytt i världscupen under åren som junior. Som 16-åring fick hon möta hela världseliten i sitt livs första skidskyttetävling! Nu hamnade hon ganska långt från prispallen den gången. Men hon hade lärt sig vad målmedvetenhet och hård träning kan leda till.

Att hon var en entreprenör visade sig också tidigt. Tillsammans med en kompis öppnade hon det egna fiket Kvarnstugga så fort hon gått ut gymnasiet.

– Till vår stora förvåning gick det jättebra, minns Ann.

Men ganska snart lämnade hon rumpmasarnas rike för att söka sig norrut mot fjällvärlden. Jobbade som servitris i Åre och som restaurangchef på dåvarande Hotell Winn i Östersund. Men sedan 1992 har hon hållit sig till Härjedalen och Vemdalen. De senaste åren mest inom restaurangbranschen tillsammans med sin sambo, köksmästaren Peter Andersson. Men Vemdalens By-

”På nio månader hade jag kommit dit jag hoppades vara efter tre år!”

krog som de drivit sedan 2005 är nu såld, samtidigt som Ann inlett sin nya karriär som mäklare.

– Det känns som att ha nått toppen av backen och äntligen se målet, säger Ann med en tydlig referens till skidåkningen. Även om det är Re/Max-ballongen som nu utgör transportmedlet snarare än laggarna.

Även om tempot varit högt i inledningsfasen, är det inget som tyder på lugnare förhållanden för överskådlig tid. Ann har ett hundratal tomter att förmedla från en lång rad exploatörer. Ruljangsen inom fritidshussektorn är större än någonsin.

– Idag finns det flera skäl än tidigare att bygga ett fritidshus. Många tycker att det är det bästa sättet att pensionsspara – man går över från aktier till real estate, och hyr ut för att täcka driftskostnaderna. Andra köper på ren spekulation – bygger och säljer eller renoverar och säljer. Någon har räknat ut att det är dubbelt så många hantverkare igång inom destination Vemdalen just nu, än det är i hela Östersund! Och då finns det

350 fasta hushåll i Vemdalen, medan det bor nästan 60.000 personer i Östersund. Då förstår man att vi är inne i en mycket händelserik period av Vemdalens historia just nu. Det är otroligt roligt att få vara med om och delta i den resan!

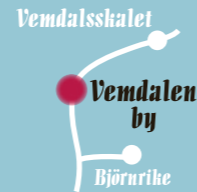
På senare år har också intresset ökat runt om i Europa för Härjedalens vintersportorter. Och Ann är övertygad om att det vi ser bara är början.

– Då är det en stor fördel att jag är en del av ett internationellt bolag – både för den som letar fastighet och den som har en att erbjuda.

Att Ann och hennes anställda nu även tar hand om Vemdalens turistinformation, betraktar hon som ganska naturligt.

– Jag tycker att det är en jättebra kombination, säger Ann. Ska jag kunna göra ett riktigt bra jobb som mäklare, måste jag ändå vara uppdaterad om vad som händer och erbjuds inom hela turismsektorn. Då kan jag lika gärna förmedla det till fler än mina egentliga kunder. ●

Välkommen till

TITTA IN HOS

ALLT FÖR FISKE
OCH FRILUFTSLIV!

Tel 0684-300 36
www.ekbergs.nu

Vemdalen by
Shopping o service - året runt!

TONYS
RESTAURANG
PIZZERIA
TEL. 0684-305 70

TRE RUM
BLOMMOR • TE • PRESENTER

Åsgatan 2 Vemdalen
Tel. 0684-300 33
blommor@infotrerum.se

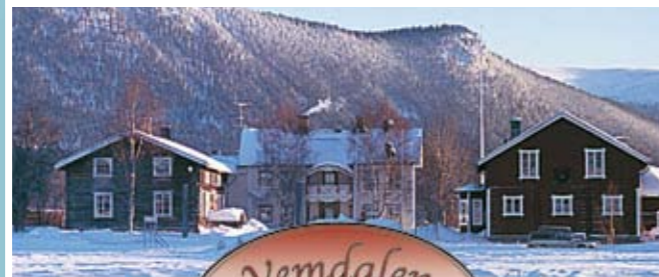

Akvarellmålningar
Insektsmålningar
kalligrafarbeten

Öppet
Tisdag och fredag 10.30-16.00
Lördag 10.30-14.00

Varmt välkommen!
Ingrid Fladvad
070-646 18 27

- VID EKBERGS FISKE -

Rum
Lägenheter

0684-306 40

STF-anslutet sommartid

Läger
Konferenser

www.gestis.com

Vemdalsmassören
Centrumhuset, Vemdalens by

Svensk klassisk
massage

Tidsbokning
070-690 57 86
Välkommen!

Marie Johansson
www.vemdalsmassoren.se

Livsmedel Hyrfilm Lösviktsgodis
Korv Hamburgare Klämmackor
Nybakat fikabröd Frukostbröd
Biltillbehör Oljor

Din servicebutik i byn
- vid bensinpumparna
Vardagar 7-21 Helger 9-21
0684-301 80

VÄLKOMMEN TILL HUSKY • LITE GODARE - LITE ROLIGARE

RESTAURANG & BOWLING

Öppet varje dag fr. kl. 12 Bokning tel. 0684-300 02

SKIDUTHYRNING tel. 0684-66 85 60

www.sporthuset.nu - mitt i Vemdalen by

www.vemdaleninfo.se

Din informationsportal
i destinationsområdet Vemdalen

Över en miljon besök! Annonsera du också! 0684-668590

LOKAL DESIGN & KÄNDA MÄRKEN I
VEMDALENS
MYSIGASTE BUTIK

VDLN
design
INREDNING & PRESENT

www.vdln.com

Mitt emot ICA

GEGGAMOJA

Tel. 0684-303 15

HEMBAKAT FIKABRÖD • VÅFFLOR • SMÖRGÅSAR

Ta en fikastund i vacker miljö på caféet mitt i byn!

NYHET!

I vinter serverar vi

TARTE FLAMBÉE

- en specialitet från Alsace

Välkommen
önskar Maja och Inger

Centrumgatan 16
Vemdalen
Tel. 070-356 19 82
www.atgarden.se

INREDNINGSDETALJER

Tel. 0684-668540 • info@vemdalia.se • www.vemdalia.se

Vemdalen
Camping

Stugor
Husvagnsplatser
Aktiviteter
Restaurang
med fullständiga rättigheter

Tel. 0684-302 00
www.vemdalenscamping.se

VI GÅR OCH FIKAR HOS

Maja på Åtgården

TEXT: BOSSE YMAN
FOTO: JOACHIM LAGERCRANTZ

FÖLJ MED OSS IN på Åtgårdens café, mitt i Vemdalen. Här bland våfflor, smörgåsar och kakor hittar vi en av Härjedalens yngre entreprenörer. Med bara 22 tillryggalagda år har Maja Everlid vågat ta steget och starta eget.

– Vill man bo kvar i Vemdalen måste man vara beredd att själv ta en stor del av ansvaret för sin framtid, säger hon.

Det råkar vara Kanelbullens dag när vi kliver in genom dörren till den ombyggda och nyrenoverade 50-talsvillan i Vemdalens centrum. Följaktligen står det också ett stort, väldoftande fat med kanelbullar bakom glaset på disken.

– Självklart är det hembakat, svarar Maja med aningen av indignation i rösten. Jag bakar allt fikabröd själv!

Modigt, kan man tycka, av en tjej vars enda erfarenhet av bakning härrör från ett kort sommarjobb på bageriet i Vemdalen när hon var 13 år. Men friskt vågat är som bekant hälften vunnet.

Näe, Majas officiella meriter hittar man främst på det alpina planet. Hon är praktiskt taget född på ett par slalomskidor, med en mamma som i år gör sin 29:de säsong som skidlärare. Maja följde henne bokstavligen i skidspåren och tog själv skidlärarexamen i Klövsjö efter ett års utbildning i Åre – idag är hon arbetsledare för Skistars skidskola på Vemdalskalet. Hennes förtjänster förstår man, när man vet att hon tillhörde det team

”Självklart är det hembakat”

som för några år sedan fick utmärkelsen ”Världens bästa skidskola”.

Men alpin skidåkning sysslar man ju bara med på vintern, och när Maja blivit vuxen nog att vilja ha inkomster året runt, förstod hon att hon måste hitta på något mer. Och då gärna något som gick att kombinera med skidlärarjobbet, för se det ville hon verkligen inte sluta med. Eftersom byn också behövde ett café blev det som det blev.

– Jag gör hellre något och misslyckas än sitter och ångrar att jag aldrig försökte!

Maja kände starkt stöd från byborna när hon satte igång med byggnadsarbetet. Mycket gjorde hon förstas själv, men även släkten ställde upp med sina kunskaper – morfar och mormor snitsade till trädgården, sambon Johan hjälpte förstas till med spackelspade och pensel och lillbrorsan som är elektriker bidrog med kabeldragning. Och allra mest har pappa Per-Ola

hjälp till med ombyggnationen. Grannbutiken VDLN Design fick bidra med inredningsdetaljerna – samarbete är bra för alla. Och lagom till sommarsäsongen kunde hon för första gången sätta upp öppetskylden vid sitt nya café.

Medan Maja trimmar sina alpina adepter i backarna i vinter, har faster Inger lovat att ta hand om ruljangsen i caféet – Tarte flambée, ”pizzan” från Alsace, är en av de specialiteter som hon bestämt sig för att införa. Framtiden får utvisa om inhopet kommer att ge bestående avtryck i Härjedalens turistiska produktutbud.

När Maja byggde om lokalen till café, bestämde hon sig för att bygga köket extra stort, på bekostnad av utrymmet i gästerternas avdelning. Orsaken var att det är lättare att bygga ut serveringslokalen, om det visar sig behövas, än att bygga ut köket. Med den inställningen tror vi att Maja har alla möjligheter att hålla sig kvar i den by, där hon helst av allt vill bo. ●

Ta bussen

Flera turer
STOCKHOLM-HÄRJEDALEN
varje vecka!

INFO & BOKNING
Thunells Busstrafik Mohlins Bussar
08-657 89 84, 0684-410 79 0651-100 00, 0680-605 80
info@harjedalingen.se
www.harjedalingen.se

Även chartertrafik • Bredbandsuppkoppling i de flesta bussar

www.vemhus.se

Kontakta oss när ni ska bygga i Härjedalen
Ny- och tillbyggnad, renoveringar
Ny lastbil med lång kran för rationell godshantering

VERMUS BYGG AB
Vemhån 0684-402 50 Vemdalen 0684-402 60

Väl sorterade Byggshoppar i Vemhån och Vemdalen

El-installationer

Vemdalen 0684-304 10
Lofsdalen..... 070-691 14 62

www.edmab.st

Utvald inredning för hem & stuga

www.mycabin.se

Annikas KLIPPERIA

klippning
styling
make-up

Vemdalen tel 0684-305 82
Vemdalskalet tel 0684-310 30
Hede tel 0684-108 38
annikasklipperia.se

skistar.com

TESTA NYA
BJÖRNRIKE
Ny 6-stolslift
Nytt skidområde
Nytt snösystem

Grizzly Express – Björnrikes nya 6-stolslift är Sveriges längsta (2.043 meter) och Skandinavians snabbaste. Fallhöjd 470 meter. Läs mer på skistar.com/vemdalen

Vemdalen
välkommen hem

940 METER ÖVER HAVET

På Skalsfjällets topp ligger en restaurang med det lilla extra. Inne i värmen framför brasan kan du äta hemlagad mat och mumsa smörgåsar. På verandan kan du njuta av en underbar utsikt. Ta PassExpress-liften från Skalspasset och kom upp. Välkommen!

TOPPEN
SKALSTOPPEN N62°29'48" E13°51'47"

När PassExpress-liften är öppen har vi öppet! Undrar du över något, slå oss en signal på 070-6779755.

Satsa även Du på charkvaror av högsta kvalitet från Jämtlands största och ledande lokala charkföretag

Änge Charks produkter hittar Du i väl sorterade butiker i Jämtland och Härjedalen

Änge Chark
Grundat 1934
0640-300 32
www.angechark.se

Ledavgift för skoterleder

Krav från 1 januari 2011

Särskilda regler gäller för Lofsdalen och västra Härjedalen, sök information.

Kontakta din lokala skoterklubb

HÄRJEDALENS SNÖSKOTERFÖRENING

www.harjedalenssf.se

Maten nära naturen

VÄLKOMMEN TILL

Restaurang
VÅLKOJAN

Vemhån Tel. 0684-320 41

I HJÄRTAT AV VEMDALSFJÄLLEN -
ETT STENKAST FRÅN BJÖRNRIKE

www.valkojan.se

Toppen- fiske

i skogs- och fjällmiljö

Huvudsakligen röding och öring men i sjöarna även sik, abborre och gädda. Fiskevattnen är lätt-tillgängliga med bil och skoter.

Välkommen till Hån-Vemdals fiskevårdsområde

Fiskekort

Ekbergs Fiske Vemdalen 0684-300 36
Vemdals Camping 0684-302 00
Vemhåns Fiskecamp 0684-400 27
Vemhå-Träffen (affären) 0684-400 00
ICA Vemdalskalet 0684-311 60
Time Vemdalen (Statoil) 0684-301 80

eller köp fiskekort via vår hemsida
www.vemdalsfiske.se

Kontakt

Rune Andersson 070-395 14 80
Gunnar Ekberg 0684-300 36
info@vemdalsfiske.se

UPPLEV HÄRJEDALENS VILDMARK MED OSS!

Guidade snöskoter-, fiske- & kanotsafaris
Konferensarrangemang • Kick off • Bastu
Vedeldade badkar • Relax • Viltmiddagar

Motor &
Vildmarkcenter AB

070-3149894, 070-2071636

www.motorochvildmark.se

Vildmarkscampen Vemvallen

Och du tog bilen upp - som vanligt?

HÄRLIGA HÄRJEDALEN

Med morgonflyget från Arlanda hade du kunnat vara i backen före lunch.

Pris från **1.550:-** enkel resa inkl. transfer till ditt boende!

Gäller vecka 51 2010 - vecka 17 2011

Boka hos **NEXTJET** på tel. 0771-900090 eller

www.skidflyget.se

En investering för framtiden

Jämtland Härjedalen
Turism

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Arlanda-Sveg-Vemdalen/Lofsdalen/Funäsdalen-Sveg-Arlanda

vemdalen.se

Vemdalen
alla årstider

Dom jobbar 24 timmar om dygnet. Hela veckan. Året runt.

TEXT: BOSSEYMAN FOTO: JOACHIM LAGERCRANTZ

– Nyckelorden är trygghet och tillgänglighet, säger Fredrik Albelin, delägare i 24-7.

DET VAR MÅNGA FRITIDSHUSÄGARE i Härjedalen som fick en obehaglig överraskning när de besökte sina stugor första gången i våras. Den långvariga och extrema köldperioden under högvintern gjorde att många vattenledningar frös sönder – ibland med närmast katastrofala följder. Den som ser sitt hus med halva nedervåningen fylld av is glömmet det aldrig! Och kostnaderna för en sanering lär nog också stanna i minnet ett bra tag. Tre företagare i Vemdalen som sett köldens konsekvenser, kände starkt med de drabbade och beslöt att skapa ett nytt koncept för ökad trygghet och gästservice. Företaget 24-7 var fött!

– Vi uppfattade den oro som är förknippad med att ha ett värdefullt fritidshus i härjedalsfjällen, samtidigt som man själv är 60 mil bort och saknar möjlighet att se till sitt hus. Och utan att ha släkt eller vänner som kan vara behjälpliga. Så ska det inte behöva vara – det ska kännas tryggt och lätt att äga fastighet i Härjedalen.

Det säger Fredrik Albelin, en av de tre vemdalsföretagarna. Hans bevakningsbolag går nu in under 24-7s paraply.

– Det gäller ju att se och förstå fritidshusägarnas behov! Vi vet ju att destination Vemdalen har en osedvanligt stor andel återkommande gäster. Men den kunskapen är ju inget man kan slå sig till ro med – man måste hela tiden arbeta för att utveckla den produkt vi erbjuder – annars riskerar turistområdet Härjedalen att tappa konkurrenskraft och tillväxtförmåga.

Ambitionen med 24-7 är att kunden bara ska behöva ringa ett enda samtal för att som fastighetsägare få all den service man behöver. Som namnet antyder erbjuder man tillgänglighet 24 timmar om dygnet, 7 dagar i veckan året om.

– Nyckelorden är trygghet och tillgänglighet, säger Fredrik.

Det grundläggande avtalet mellan kunden och 24-7 gäller tillsyn av fastigheten – fastighetsjour. 24-7 gör en teknisk rond och dokumenterar fastighetens speciella förutsättningar. Var finns elcentralen? Var stänger man av vattnet? Finns det känsliga punkter som behöver kontinuerlig tillsyn osv.

Utöver det kan kunden göra tillval efter behov och önskemål. Kanske man vill hyra ut sitt hus under vissa perioder när man själv inte är där och behöver hjälp med exponering, nyckelhantering, städning eller snöskottning. Kanske man vill skydda

sin investering i fjällboende med säkerhetstjänster som larm? Eller kanske man behöver hantverkare för en ombyggnad?

– Vår relation med kunden kan spänna över allt från att vi bara har hand om nyckeln till att vi sköter hela fastigheten, fortsätter Fredrik.

24-7 har samarbetsavtal med hantverkare och entreprenörer inom alla upptänkliga områden för att kunna garantera snabb service av kunniga yrkesmän. Man har valt lokala företag som vet vad som krävs för att ett hus ska kunna stå emot det speciella klimat som också är Härjedalens charm.

– Alla vet hur svårt det kan vara att få kontakt med rätt person när man behöver hjälp, säger Fredrik. Eller hur svårt det kan vara att samordna, när det är flera yrkesgrupper inblandade. Nu räcker det med ett enda samtal, så sköter vi resten. Bra för kunden, men också för hantverkarna, som kan ägna mer tid åt sin kärnverksamhet.

För att samla all verksamhet under ett tak, bygger man nu ett servicecenter med kontor och utrustningslokaler vid Solvargen på Vemdalskskalet. Härifrån ska man leda fastighetsjour och förvaltning, uthyrning och förmedling samt arbetet med bevakning och säkerhet. I första hand ska man koncentrera sig på destination Vemdalen, alltså området mellan Klövsjö och Björnrike. Sen får framtiden visa om det finns skäl att utvidga verksamhetsområdet.

– Vi är övertygade om att det finns ett stort behov av de tjänster vi erbjuder, säger Fredrik Albelin på 24-7. Vi ska stå för tillgänglighet och trygghet – det tror vi att både tillfälliga gäster och bofasta kommer att uppskatta! ●

Glöm all latrinhantering

med en förbränningstolett!

Med Cinderella förbränningstolett blir det bara en kaffekopp aska/person och månad att ta hand om...

Försäljning & installation
Härjedalens
ALLSERVICE
PG Skott
070 - 634 70 14
Härjedalens Bil & Uthyrning

Fritidstoa
förbränningstoletter
www.fritidstoa.se

SÄNK DINA KOSTNADER FÖR UPPVÄRMNINGEN

[Utnyttja ROTavdraget]

Värmande och miljövänlig isolering är vår specialitet

Vi har lång erfarenhet av isolering, både när det gäller nybyggnationer och tilläggsisoleringar. För oss är det viktigt att tänka på miljön. Därför använder vi oss huvudsakligen av Thermocell träfiberisolering, som är ett högeffektivt isoleringsmaterial i form av lösull. Thermocell är framställt av rent trä, vilket innebär att materialet är återvinningsbart och inte innehåller några onödiga tillsatser. Läs mer på vår hemsida!

Z-NORDISOLERING

Leif o. Karin Nordqvist
Glissjöberg 3197, 842 94 Sveg
Tel. 0680-230 87, 070-626 35 46

www.nordisolering.nu

Vårt globala nätverk ger dig mer

Värdering

Marknadsföring

På övriga RE/MAX kontor
120 000 mäklare, 68 länder
Översättning av faktatext
till 16 språk

Annonsering

Rikspress
Lokalpress
Fackpress
med mera

Internetsidor

www.remax.com
www.remax-europe.com
www.hemnet.se
www.bovision.se
www.blocket.se
www.booli.se
www.bospindel.nu
www.zweden.com
med mera

Kundkrets

Visningar

Finansiering

Samarbetspartner

Finansiering
Försäkringar
Besiktningar med mera

Kontrakt

Avslut

Kapitalvinstbeskattning

Maximal Service

Remax Kundklubb

... och mycket mer

VI HAR LYFT KONTORET TILL EN HÖGRE NIVÅ

Vår arbetsmodell har gjort oss till världens största bostadsförmedlare. Anledningen är lika enkel som självklar. Vi har lokalkunskap och kontakter utöver det vanliga. Sammantaget gör allt skillnad, stor skillnad. Välkommen att besöka oss i våra nyrenoverade lokaler där du även hittar övrig information om området. Digitalt når du oss och våra stugor, hus, kommersiella fastigheter samt tomter på www.remax-vedmdalen.se

Investeringslägen/tomter i destination Vemdalen

Anslutningsavgifter ingår, se detaljer på hemsidan.

Södra Björnvallen

Tomter i anslutning till nya Grizzly Express, stora byggrätter, några tomter kvar. Pris från 800 000 kr

Tomter för uthyrningsbostäder/bostadsrätter/handel mm kontakta oss för mer info.

Jaktstigen

Tomter på Vemdalskalet, mitt i tur & längdparadis, gångavstånd till restauranger och backen. Pris från 700 000 kr

Solvargen

Tomter på Vemdalskalet, nära skoterled, gångavstånd till restauranger och backen. Fast pris 650 000 kr

Storhogna Fjällby

Tomter med ski in/ski out, högfjällsterräng och gångavstånd till spa-hotell. Pris från 695 000 kr

M=CA
CAR SERVICE

Dalagatan 9, Sveg
Tel +46 (0)680 718 444

harjedalsbil@telia.com

AVIS Rental Cars Tel +46 (0)680 109 68

AVIS

SERVICE/REPAIR ★ RESERVDLAR/SPARE PARTS ★ BILFÖRMEDELING/CARS FOR SALE

I samarbete med:

BILUTHYRNING

KAMA **Fritid** **Polar**

Husvagnar & Husbilar - Service och utrustning
Caravans & Motorhomes - Service and Equipment

Besök oss i Vemdalen by

RE/MAX Vemdalen

Centrumgatan 1, 840 92 Vemdalen
Tel 0684-301 50, Fax 0684-303 30
info@remax-vedmdalen.se

Världens största fastighetsförmedlare

RE/MAX

www.remax-sverige.com

Ann Lorentsson
Fastighetsmäklare

Anneli Alakorpi
Mäklarassistent

Carina Arnesson
Mäklarassistent

MARIT MANFREDSDOTTER

ROMANDEBUTANT FRÅN LOFSDALEN:

Jag visste plötsligt vad jag skulle ägna mig åt

TEXT: BOSSEYMAN

UNDER HÖSTEN 2010 gav Marit Manfredsdotter från Lofsdalen ut den första boken i en planerad trilogi om Erik O Lindblom – fattigpojken från grannbyn Strådalen som blev guldgravvarkung i Alaska. I böckerna ska vi få följa hans väg genom livet, från barndomens svält och tiggeri i största armod, fram till den sista vilan vid Millionaire Road på Mountain View Cemetery i Oakland. Upprättelse är namnet på trilogin som ger en fingervisning om Marits syfte med sitt arbete.

– Upprättelse är ett starkt laddat ord, säger Marit. Men kontentan av all den research jag har gjort om hans liv är, att Erik och hans familj förtjänar att få upprättelse. Det hoppas jag ska framstå klart när det här projektet är avslutat.

Marit är uppvuxen med berättelsen om Erik Lindblom – någonting annat vore inte möjligt i Lofsdalen. Men hon reagerade tidigt över att hans öde alltid skildrades med speciella förtecken.

– Byborna pratade inte så gärna om honom, och gjorde man det var det oftast med ett stänk av bitterhet. ”Erik blev ju så rik, men han gjorde ingenting för bygden”. Jag minns hur gripen och fascinerad jag blev redan som liten. Men jag hade aldrig trott att berättelsen skulle återvända till mig på det här viset!

Marit växte visserligen upp i ett hem med mycket litteratur och hennes mamma Märta gav henne tidigt insikter i böckernas förmåga att flytta en både i tid och rum. Men det skulle hinna flyta en hel del vatten i Lofsån, innan hon skulle försörja sig själv inom ordarbetarnas skrå. Från början fick hon för sig att hon ville designa kläder, så efter den obligatoriska skolgången, i Lofsdalen först och sedan i Sveg, sökte hon textillinjen på gymnasieskolan i Östersund.

– Men jag stannade bara en natt i Östersund, säger Marit. Sen åkte jag hem igen – det kändes inte alls rätt.

Så det blev skidboden vid Lofsdalens Fjällanläggning i stället och efter det receptionen. Och några in hopp på dagis. Men sen blev Marit mamma på heltid.

Foto: Joachim Lagercrantz

”Jag hade aldrig trott att berättelsen skulle återvända till mig på det här viset!”

Foto: Gudrun Khan

Erik Lindbloms barndomshem i Strådalen.

De gamla barnskorna hittades under golvet när huset skulle flyttas till Lofsdalen.

Foto: Kristina Näslund

– Jag blev med barn när jag var 21 år, berättar hon. Och jag bestämde mig direkt för att stanna hemma med Emil tills han skulle börja skolan. Jag tycker fortfarande att det var ett av de bästa beslut jag tagit i mitt liv, även om det fick konsekvenser.

Så småningom blev det i alla fall dags för Marit att fråga sig vad hon skulle göra med sitt eget fortsatta liv. I samma veva hade några av hennes kompisar börjat prata om att starta en närradiostation i Härjedalen. Marit gillade idén och bestämde sig för att söka en utbildning på Akademi Båstad – en mediautbildning kopplad till högskolan i Halmstad som var inriktad mot radio, men med viss tonvikt lagd även på säljteknik och marknadsföring.

– Tyvärr har det inte blivit så mycket av radioplanerna, säger Marit. Det visade sig vara ett svårfinansierat projekt.

MEN NU HADE MARIT börjat få smak för tangentbordets möjligheter, så det blev dagstidningsjournalistik i stället, som frilansare på lokaltidningen Östersunds-Posten. Tills det en dag dök upp en representant för en nystartad norsk tidning vid namn Broderfolk. Affärsidén var att skapa en gränsöverskridande tidning med såväl artiklar och reportage som annonser från närområdet på bägge sidor av gränsen mellan Norge och Härjedalen. Och det var tänkt att Marit skulle stå för den redaktionella bevakningen av den härjedalska halvan av tidningens utgivningsområde.

– Det gick ju inte att säga nej till det erbjudandet, säger Marit. Och det var verkligen en jätterolig tid i mitt liv. Tyvärr tog den slut alltför fort.

Efter ungefär ett år med vinglig ekonomi kände sig den norske eldsjäl tvingad att kasta in handduken och tidningen Broderfolk fick nöja sig med att bli en fotnot i norsk mediahistoria. Men till Marits stora förvåning, men också förstås

glädje, dök det efter bara några månader upp ytterligare ett par medborgare från vårt broderland i väster. De tyckte att de gränsöverskridande idéerna borde få en andra chans och erbjöd Marit att bli delägare i ett nytt organ med ungefär samma koncept. Och Marit som fortfarande såg en potential i denna sant nordiska anda slog till. GrensePosten var född.

– Vi hade ju lärt av tidigare misstag, så jag tycker att det gick ganska hyfsat, säger Marit. Men efter ett tag kröp det fram att mina kompanjoner ville göra om tidningen till ett rent annonsblad – de tyckte att det redaktionella materialet var för dyrt att framställa. Men en sådan utveckling var helt otänkbart för mig, så jag blev tvungen att hoppa av.

Det ska vi kanske vara tacksamma för idag, för annars hade nog Erik Lindbloms upprättelse kommit på skam, eller i vart fall blivit lagd på is. För i avtalet när Marit blev utköpt från GrensePosten ingick att hon skulle sättas i journalistisk karantän för ett tag. Ägarna ville inte se någon konkurrens från sin tidigare samarbetspartner.

– Då kom historien om Erik Lindblom tillbaka till mig och pockade på uppmärksamhet, säger Marit. Jag visste plötsligt vad jag skulle ägna mig åt under min tid i karantän!

NU KAN MAN NOG få för sig att Marit förr eller senare skulle ha ägnat sig åt Lindblom i alla fall, för hon hade genom åren hunnit samla på sig en hel del material om guldgrävarkungen. Men hon kände också att det måste finnas mycket mer att hämta. Så Marit kastade sig över arkiv och bibliotek, läste rättsprotokoll, kyrkböcker, brev och spaltmeter av artiklar. Hon följde i Lindbloms fotspår till Oakland, California, och tog in på Claremont Hotel för att ställa sig där han själv stod en gång, i byggnadens öppna torn, för att känna nattbrisen svepa in från San Francisco Bay.

Foto: Gudrun Khan

På den här ängen i Lofsdalen ska föreningen "Lindblommorna" återuppbygga Eriks barndomshem.

"Det har varit en helt makalös resa"

– Det har varit en helt makalös resa, säger Marit. Jag har hittat så oerhört mycket material, nytt material som kan kasta ljus över Lindbloms person. Jag har fått kontakt med hans barnbarn i USA. Och jag har bara blivit mer och mer fascinerad av hans fantastiska levnadsöde.

Foto: Marit Manfredsdotter

Det råder delade meningar om vad Erik Lindblom gjorde för sin hembygd sedan han blivit en rik man. Den här silverservisen är i alla fall en gåva till släktingar i Lofsdalen.

Med väskorna fyllda med referensböcker och annat material gjorde Marit sitt bästa för att slå flygbolagets överviktsrekord, och for till Provence och en lånad liten lägenhet i Roquebrune-sur-Argens för att skriva. Fyra månader senare kom hon hem med grovmanus till tre böcker om Erik Lindblom.

UNDER INNEVARANDE VINTER tänker hon skriva trilogins andra del och hösten 2012 ska projektet vara avslutat.

– Historien om Erik Lindblom är så stark. Den tid som skildras var ju så oerhört dramatisk och händelserik i sig. Och Erik Lindbloms liv överträffar det mesta – här finns kärlek, hat, bitterhet, glädje, innerlighet – ja, det mesta som kan höra livet till.

Marit vill dock inte kalla sin trilogi för en dokumentärroman, utan nöjer sig med att kalla dem för en romansvit som bygger på Erik Lindbloms liv.

– Det har gått så lång tid att det är omöjligt att säkert säga vad som är sant och falskt. Men jag tycker mig ha fog för slutsatsen, att Erik förtjänar att få sin upprättelse efter alla år.

Det var med stor bävan som Marit presenterade sin första bok vid ett happeningartat boksläpp på Fjällripan Lodge i Lofsdalen, vid Lofssjöns strand. Men samtidigt vill hon förstås att många ska möta hennes berättelse.

– Ingen behöver tycka att jag skriver bra. Men jag hoppas att berättelsen ska beröra människor. Kan jag nå dit, så har jag lyckats! ●

Trapper

MITT I BYN

à la carte ★ Pizzeria ★ Bar ★ Catering
TEL. 0680-411 50 ★ ÄVEN FÖR AVHÄMTNING
www.trapperlofsdalen.se

VÄFFELSTUGAN

LOFSDALEN

SERVERINGEN ÖPPEN ALLA DAGAR
UTOM SÖNDAGAR

Även fester, konferenser
och äventyrsupplevelser

Bokning & info 0708-95 03 17 www.vaffelstugan.se

ALTERNATIVE ART

www.alternativeart.se

PROFESSIONELL TATUERING
Dalagatan 12 • Sveg • 0680-71 13 13 • info@alternativeart.se

Alltid fina erbjudanden
Från All inclusive till vagnpavering eller övernattnig

820
meter över havet
Lofsdalen

Högfjällsspa, bastu och utsikt
Laga mat och mys vid hardens eld
Övematta, laga mat och håll fest
Plats för tolv till tjugo personer

• Madrasserade bäddar – för sju eller fler
• Till toalett och Vaffelstugan bara 30m

VILDMARKSKÅTORNA www.vaffelstugan.se

sextifyra kvadrat

Presenter • Lokala delikatesser • Garn

Butiken ligger vid systembolaget i Sveg

Tel. 0734-309706 www.sextifyrakvadrat.se

LOFSDALENS

FASTIGHETSBYRÅ

Malin Nyström
Fastighetsmäklare

Välkommen till oss!
Vi är Lofsdalens största fastighetsmäklare med en starkt lokal förankring. Vi finns där våra kunder finns. Nu satsar vi ännu mer med en ny, fräsch hemsida och profilerade annonser.

Funderar du på att köpa eller sälja? Tveka inte att kontakta oss. Vi ser fram emot att höra av dig!

LOFSDALENS FASTIGHETSBYRÅ AB
Lofsdalsvägen 37, 840 85 Lofsdalen | Tel 0680-410 32
Mob 070-211 35 18 | E-post info@lofsdalensfastighet.se
www.lofsdalenfastighet.se

Aktivitetshuset

... i Lofsdalen

❄ Restaurang
❄ Bowling
❄ Lekland
❄ Sport

VÄLKOMMEN!

Bokningar: 0680-553 19
aktivitetshuset@lofsdalen.com

Ledavgift för skoterleder

Krav från 1 januari 2011

Särskilda regler gäller för Lofsdalen och västra Härjedalen, sök information.

Kontakta din lokala skoterklubb

HÄRJEDALENS SNÖSKOTERFÖRENING

www.harjedalenssf.se

KARINS SPORTBOD

SKIDUTHYRNINGEN MITT I BYN

www.karinssportbod.se tel: 0680/41012

Välkomna in!

mode sport fiske & mycket annat

LISAS BOD

– en riktig skattkammare med hantverk, souvenirer, hushållsprylar, järnsmide, leksaker, smycken och handgjorda knivar.

Välkommen in!

Lofsdalen • Tel. 0680-412 66

www.lisasbod.se

Lofsdalsfjällens Camping

vid fiskeparadiset Lofssjön

Husvagnsplatser

Servicehus med dusch/WC, kök, allrum, bastu och tvättstuga

Turistbyrå i direkt anslutning till campingplatsen.

Ett stenkast till butiker och restaurang!

LOFSDALEN

Tel. 0680-412 33

www.lofsdalen.com • turistbyra@lofsdalen.com

VÄLKOMMEN TILL

Lofsdalen-Glöte fiskevårdsområde

50.000 hektar vildmark med Lofssjön i centrum
- Härjedalens bästa öringvatten

Utmärkta rödingsjöar
Camping och stugor med spännande fjällvatten inom räckhåll

Info: Lofsdalens Turistbyrå, tel. 0680-412 33
www.fiskailofsdalenglote.se • www.lofsdalen.com

The American Dream

TEXT: BOSSE YMAN FOTO: MARIT MANFREDSDOTTER OCH PRIVAT

Erik Lindblom och hans första fru Mary Anne i deras nya bil framför hemmet i San Francisco 1901.

Att Marit Manfredsdotter blivit trollbunden av historien om Erik O Lindblom är inte svårt att förstå. Få härjedalska livsöden är så fyllda av fantasieggande dramatik. Erik Lindblom personifierar den amerikanska drömmen om framgång trots ett uselt utgångsläge.

ERIK LINDBLOM FÖDDES 1857 i Strådalen, strax väster om Lofs-dalen. Hans far Olof var begåvad, men hade blivit utkastad från prästseminariet i Hudiksvall på grund av spritmissbruk. Utbildningen räckte dock för att han skulle kunna få tjänstgöra som skollärare, men supandet fortsatte och han förlorade sitt arbete. Familjen tvingades lämna lärarbostaden och flytta till mamma Britas hemby i Härjedalen, där de levde under största misär. Brita födde sex barn, varav flera dog under de första levnadsåren. För att slippa svälta tvingades de ibland att tigga sig fram och det enda rummet i timmerstugan delade de med en ko för att hålla värmen någorlunda i den stränga härjedalsvintern.

Erik blev satt i lära hos byskräddaren i Linsell, där han stannade i tre år. Men ambitionerna var högre än så, och Erik gick till fots till Hudiksvall för att bli "stadslärd" hos skräddarmästaren Sjögren. Efter några år betraktades han som utlärd och drog vidare till Stockholm för att öppna egen ateljé.

Men den fascinerande omvärlden blev en oemotståndlig lockelse för den unge skräddaren och Erik lämnade den svenska huvudstaden. Så småningom hamnade han i London, där han mötte sin första fru, skräddardottern Mary Ann Smith. De gifte sig i augusti 1886, men bara en månad senare lämnade de England för att prova lyckan i Amerika. Några år och två barn senare hade de avverkat New York, Idaho och Montana, för att till sist slå sig ned i Oakland i Kalifornien, och Erik öppnade skrädderi på 23rd Avenue. Där tyckte förmodligen Mary Ann att han kunde förbli sittande med korslagda ben, men ödet ville annorlunda. År 1897 spreds nämligen nyheten om att man hittat guld vid Kotzebue sund i Alaska. Erik kunde inte motstå drömmen om snabb rikedom, utan lånade pengar och löste en enkel biljett till Alaska och guldfälten. Mary Ann blev lämnad ensam med barnen och fick försörja sig som underbetald sömnerska med en lön på en dollar om dagen.

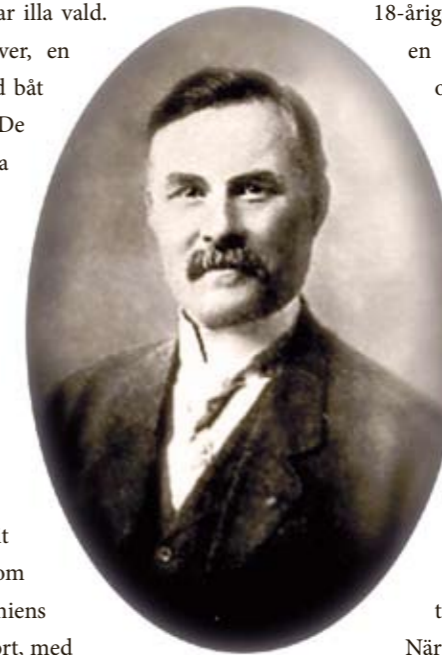
Få härjedalska livsöden är så fyllda av fantasieggande dramatik.

Efter åtskilliga strapatser som så när kostat honom livet, kom Erik till slut fram till Golovin Bay. Men efter veckor av lönlöst grävande insåg han att platsen var illa vald. Tillsammans med två andra skandinaver, en svensk och en norrman, tog han sig med båt till mynningen av Snake River, vid Nome. De gick iland den 15 september 1898 och bara fem dagar senare skedde miraklet: *The Three Lucky Swedes* med härjedalssonen Erik Lindblom i spetsen hittade det största guldfältet någonsin och var plötsligt mångmiljonärer i dollar.

FATTIGSONEN FRÅN STRÅDALEN hade blivit en av de rikaste männen i Kalifornien. Han investerade i gruvor, banker, fastigheter och företag. Han lär ha varit den förste i delstaten som köpte bil. Och som kronan på verket köpte han ett av Kaliforniens mest spektakulära hotell: Claremont Resort, med utsikt över San Fransisco Bay, där han också bodde i resten av sitt liv.

I rikedomens spår följde också skandalerna. Skilsmässan från Mary Ann blev en femårig följetong i San Franciscos tidningar och engagerade hela 18 anställda advokater. Enligt Mary

Ann hade hennes make regelbundet misshandlat henne sedan återkomsten från Alaska. 1907 gifte Erik om sig med den 18-åriga och 27 år yngre Sadie Sparman, dotter till en svensk korgtillverkare, och paret levde ett omskrivet lyxliv i västra USA.

ÅR 1900 ÅTERVÄNDE Erik Lindblom till Härjedalen för enda gången. Hans far hade blivit mördad och Erik ville närvara vid begravningen. Men när han kom tillbaka till sin hembygd möttes han av fräna tidningsrubriker där han beskyldes för att, trots sin rikedom, låta sin mor belasta fattigvården. Själv hävdade Erik att han minsann skickat ett rundligt underhåll varje år till sin mor, men att pengarna blivit förskingrade av en mellanhand. Dessvärre blev han inte trodd.

När Erik Lindblom avled 1928 i sin lägenhet i Claremont Hotel hade han av Sveriges konung blivit tilldelad Vasaorden för sina förtjänster, men han förlät aldrig sin hembygd för att han inte fick upprättelse. Vi får se om Marits böcker kommer att bidra till att han får den – 85 år efter sin död. ●

Erik Lindblom blev amerikansk medborgare 1894, men hedrades ändå av sitt fosterland – 1915 blev han av kung Gustaf V tilldelad Vasaorden av första graden.

Claremont Hotel, Berkeley, Kalifornien

Claremont Hotels lobby, där Erik Lindblom hade allvarliga planer på att dra in ett järnvägsspår för att underlätta för de tågburna gästerna.

MAGAZINET HÄRJEDALEN

Foto: Sofia Lundberg

world wide

*Välkommen
till familjen Hedin,
och Vårdshuset i Lillhärdal*

Vi erbjuder hemlagad mat och boende i rustik miljö.

Restaurangen har plats för 60 gäster
och hotelldelen består av 8 rum med totalt 32 bäddar.

För bokning, bordsbeställning och info, ring 0680-300 70.

**SNÖSKOTERUTHYRNING
BENSINMACK**

Vårdshuset i Lillhärdal
Olov Högmans väg 7 840 80 Lillhärdal Tel. 0680-300 70
vardshusetilillhardal@telia.com
www.vardshusetilillhardal.se

DIN TRIVSEL ÄR VÅRT JOBB!

Vi sköter om Din fastighet – stor eller liten spelar ingen roll!

Nu erbjuder vi Härjedalens fritidshus-
ägare allt från löpande underhåll till
nyckelhantering, snöskottning, gräs-
klippning och städning.

Kontakta oss idag - det räcker med
ett enda samtal och din stuga är i
trygga händer året runt!

Vi utför all slags inre och
yttre fastighetsskötsel:

- Vaktmästeri
- Gräsklippning
- Parkskötsel
- Sandning
- Snöröjning
- Lokalvård/städning
- Flyttstädning/byggstädning
- Underhåll av golvytor
- Reparationer
- Besiktning av lekplatser
- Tillsyn och rondering
- Övriga kundanpassade lösningar

ff FÖRENAD
FASTIGHETSSERVICE

Parkgatan 17 842 33 Sveg Tel. 0680-130 90 Fax 0680-121 95 ffsab@reaxcer.se

Ett företag i **REAXCER**-koncernen
www.reaxcer.se

Turistinformation:
Vårdshuset i Lillhärdal
Tel. 0680-300 70
vardshusetilillhardal@telia.com

ÄT

ALLA

HÅLL!

I LILLHÄRDAL HITTAR DU det mesta av den bästa skoteråkningen, med 1000 km fina preparerade leder. Här kan du åka på kalvfället med solen gassande i ansiktet, dricka varm choklad i en solgrop, och titta mil efter mil ut över fjälltopparna. Eller du kan snirkla dig fram under hängande granar i skogslandskapet och känna snön rasa lite i nacken, och grilla korv i ett gapskjul. Söker du större utmaningar kan du testa teknikbanan som finns i Galberget eller ta några varv på skoterbanan. Varför inte utmana kamraterna?

SKIDÅKNING HAR ALLTID varit en stor sport i Lillhärdal. Med våra preparerade långskidspår finns det alla förutsättningar för en fin tur på skidor.

I NEJDERNA KRING LILLHÄRDAL finns oerhört fina vatten för vinterfiske. Här finns 30 sjöar och lika många tjärnar att prova lyckan i. Några sjöar har bilväg ända fram, men de flesta vatten når man via skoterledsystemet.

I VINTER KAN DU KÖPA jaktkort till en av Sveriges finaste jaktmarker. Tänk dig ett hardrev i nysnö eller en tur på skidor efter toptjäder när det gnistrar av köld i träden.

Lillhärdal
- lite mer av Härjedalen

Leverpastej med päroncognac

ETT JULBORD utan en hemgjord leverpastej är för mig inget riktigt julbord och i vår familj har det fallit på min lott att experimentera i ämnet. Genom decennierna har jag hunnit prova rätt många varianter med allehanda råvaror. Jag har använt lever från svin, nöt, älg, rådjur, lamm, killing, kyckling och till och med tjäder.

Smakmässigt sätter jag lammlever främst. Det vattnas fortfarande i munnen, när jag tänker på höstslakterna förr, när jag hade får, då vi kunde frossa i läckerheten. Munsbitar, bara vända i mjöl och salt och stekta i smör och olja med pressad citronsaft, på grekiskt vis. Det slår det mesta man kan stoppa i munnen.

Så har du möjlighet att skaffa fram lammlever, gör det! Det går åt en halv – tar man hela räcker inte en vanlig hushållsmixer till. Kan du inte få tag på lamm, får du hålla till godo med kycklinglever – det går nästan lika bra. Pastejen är väldigt enkel att göra, men resultatet blir ljuvligt!

Det här behöver du:

- 400 gram lever från lamm eller kyckling
- 150 gram schalottenlök
- 2 vitlöksklyftor
- 1,5 dl gott rödvin
- 1 dl Xanté (päroncognac)
- några kvistar färsk timjan
- 4 ägg
- 400 gram smör
- 1/2 matsked havssalt

Börja med att temperera lever, smör och ägg genom att lägga ingredienserna i var sin fryspåse i vattenbad som håller kroppstemperatur (37 grader) – det skapar förutsättningarna för en perfekt pastejsmet. Under tiden hackar du löken fint och kokar den med timjan i vinet och päroncognacen tills lökhacket är nästan torrt. Sätt ugnen på 175 grader. Skär levern i bitar och mixa väl tillsammans med den kokta löken. Mixa ned äggen snabbt och sedan smöret. Sila av smeten i en rymlig men relativt finmaskig sil – rör om med en ballongvisp, så går det snabbt och lätt – och håll sedan smeten i en ugnfast form. Vill du ha en pastej som blir riktigt snygg att skära upp, så kläd formen med värmetålig plastfilm – skär upp en stekpåse om du inte har på rulle. Baka pastejen i vattenbad 60-70 minuter – prova med en sticka om den är klar.

Servera den kall med rostat bröd, cornichons och en klick rödvinbärsgelé. Blir det något över, går den bra att frysa för kommande festtillfällen. / Lycka till!

Kock och foto: Bosse Yman

Testa även Marits Quesadillas

När Marit Manfredsdotter var i Provence för att skriva den första boken i trilogin om Erik Lindbloms liv, träffade hon bland andra Alex – en mexikansk musiker som försökte göra en rockmusical av boken Greven av Monte Cristo.

Vid några tillfällen bjöd han Marit på Quesadillas, en mexikansk rätt som är ungefär lika variationsmöjlig som vår omelett – den kan innehålla lite vad som helst.

Men Marit utformade sin egen variant på rätten – perfekt som lunch eller efter ski-mål när magen skriker efter ett hårt pass i pisten. Snabbt, enkelt och urgott – vad kan man mer begära?

Det här behöver du:

- Färdiga tortillas
- Kvibille grönmögelost
- Rökt skinka av god kvalitet

Hyvla grönmögelost i ett lager på tortillan. Lägg på skinkskivor i ett lager som täcker osten. Hyvla över ännu ett lager ost och lägg på en andra tortilla.

Stek din Quesadilla på bägge sidor i en torr stekpanna på medelhög värme, tills ytan blir aningen frasig och osten smält.

Servera tillsammans med en riklig och vacker sallad och om du vill ett glas vin.

– Helst en Bordeaux -95, säger Marit, som provat.

Besök Högyarna
7 km från vägen Klövsjö-Rätan

Välkommen till
**Långbacken
i Söderhögen**
vid snöskoterleden
VEMHÅN-RÄTAN
WGS 84: N62° 24.219', E14° 23.382'

**Cafe &
Ullbutik**
Hemgjorda
specialiteter
Öppet onsdag-söndag
Enklare
övernattning
English breakfast
Bokas i förväg!
Tel. 0722-121400
www.ullaffaren.se

- Där 45:an möter 84:an -
Hos oss hittar ni
LOKALT PRODUCERAD MAT

BENSIN & DIESEL
Vi är ombud för
Svenska Spel, Apoteket och Posten
VÄLKOMMEN IN!
Tel. 0680-202 12

Ledavgift för skoterleder

Krav från 1 januari 2011

Särskilda regler gäller för
Lofsdalen och västra Härjedalen,
sök information.

Kontakta din lokala skoterklubb

HÄRJEDALENS SNÖSKOTERFÖRENING

www.harjedalenssf.se

STANNA TILL PÅ EN FIKA!

Våfflor
Lättlunch

Smörgåsar
Kaffebröd

Se hur bonaderna från vikingatiden
en gång tillverkades och hur de återfanns.

VI SÄLJER ÄVEN HISTORISKA SILVERSMYCKEN FRÅN KINGDOM OF GOLD
Välkomna önskar Birgitta och Leif Grundahl

ÖVERHOGDALS FORNGÅRD

Vid E 45 • Tel. 0680-821 00

**Wårdshuset
Knoppergården**

Hit kommer man sommar som vinter
för den goda maten i restaurangen eller
det trevliga boendet i rum eller stugor.

*Lunchbuffé alla dagar fr. 11.00
& à la carte på beställning*

Fullständiga rättigheter

VÄLKOMMEN!

Vid rv 45 i Ytterhogdal • Tel. 0680-600 58
www.knoppergarden.se

En upplevelse du inte får missa!

Cafe CINEAST

SVEGS NYA CAFÉ - INSPIRERAT AV 50-TALET OCH FILMENS UNDERBARA VÄRLD!

2A VÄNGBERG PÅ **Konditoriet** SVEG

KYRKOGATAN 17, SVEG
TEL. 0680-105 86

WWW.CAFCINEAST.SE

ÖPPET MÅNDAG-FREDAG 06.30-18.00 LÖRDAG 08.00-16.00 SÖNDAG 10.30-16.00

Hälsokost
Kosmetika
Skor & Väskor

Bittes HÄLSOBOD SVEG

KYRKOGATAN 14 0680-104 70

Sätt guldkant på varda'n.

interflora

Hagströms Berggatan 8 Tel. 0680-101 54
www.sveg.info/blommor

Miniloppis
Kom in och fynda!

Beg. möbler & prylar

återbruks Pooiken

Öppet måndag-fredag 10.00-15.30
Svegsgatan 2, Sveg Tel. 0680-176 64

En del av det lokala kretsloppet i Härjedalen

KOZ
MÖJLIGHETERNAS SÄNG

MÖBLER - MATTOR
GARDINER - ARMATURER
OCH DET MESTA FÖR
ELINSTALLATIONEN

Svegs MÖBLER

MÖBLER PÅ 4 PLAN

Kyrkogatan 6 Tel. 0680-100 74
www.sveg.info/svegsmobler

Kläder
dam & herr

ÄVEN STORA STORLEKAR

UNO
ODD MOLLY
FRANSA
DRANELLA
LEE
BEN SHERMAN
DAHLIN
ZIZZI
SKHOOP

Doft & kosmetik

ISADORA PUMA VAN GIL BECKHAM

Accessoarer

SNÖ OF SWEDEN
PILGRIM

GRÄNGÄNZ

Kyrkogatan 16 Sveg
Tel. 0680-125 79

ADA & ARVID

Modebutiken för dam och herr

Kyrkogatan 14 Sveg Tel. 0680-126 20

BESTÄLLNINGSTRAFIK MED

BUSS o TAXI

Rent in Sweg AB

0680-106 00, 103 29
www.rentinsweg.se info@rentinsweg.se

KLÄDER FÖR BARN OCH DAM
fransa kids

HOS **MINI BODEN** **inbyM**

OUTFITTERS NATION MEL TOP JaBaDuBaDo

NEXLEVEL KOOLA ANNA

BERGGATAN 7 • SVEG • TEL. 0680-125 10 • MINIBODENS.BLOGSPOT.COM

Se mer av Härjedalen!

KlarSynt

Sperrings Optik

Berggatan 4 • Sveg (vid torget) • 0680-71 83 60 • www.sperringsoptik.se

**Biograf • Restaurang
Turistbyrå • Konferens-
lokaler • Dans • Teater**

Se våra annonser i Mithärjebladet och Tidningen Härjedalen samt på www.sveg.info

Svegs Folkets Hus & Park
Ljusnegatan 1 Tel. 0680-125 05

www.svegfolketshus.se

Välkommen till "storsta'n"!

FOTO: HENRY JONASSON

HÄR I ÖSTRA HÄRJEDALEN lever vi i ett lugnare tempo, även under hetaste turistsäsongen. Du som känner att du vill varva ner och verkligen njuta av din vintersemester är hjärtligt välkommen att spendera den hos oss. Tillsammans med Ytterhogdal kan vi erbjuda möjligheter till komplett avkoppling för hela familjen. Och du får pengar över!

I **Sveg**, som är **Härjedalens köpcenter**, finns allt från mysiga småbutiker till de "stora" med hundratals kvadratmeter affärsyta. Och här är köer ett okänt begrepp, utom vid stugbytdagarna förstås. Vi uppskattar verkligen våra turistande gäster som bidrar till att vi bofasta får behålla utbud och service hela året! Och att vi vågar tro på en ljus framtid även utanför Härjedalens stora skidorter.

Hogdalsbygden är ett riktigt **eldorado för fiske- och skoterentusiaster**. Många mil av välskötta skoterleder tar dig, förutom till **kanonfina fiskevatten**, bland annat upp mot Vemdalsfjällen, och vidare vart du vill i Härjedalen men även till våra grannlandskap. I **längdskidspåret** upptäcker du **storskogens tystnad och storslagenhet**, samtidigt som du tränar för Vasaloppet, eller bara njuter.

Svegs stolthet på den alpina sidan är backen i **Björnberget** – en **anläggning för hela familjen** – med 2 liftar och 5 nerfarter. Totala fallhöjden är 200 meter och pistlängden är 700 meter. Barnbacke och värmestuga med

servering gör att man stannar många timmar! **Skidstadion** som ligger nära backen, har flera mil preparerade skidspår, och upplysta slingor upp till 5 km. På skjutvallen kan du träna skidskytte. Vår OS-guldmedaljör AnnaCarin Olofsson har tillbringat många träningstimmar här! Från Sveg sträcker sig ett nät av **skoterleder** till alla Härjedalens vinterorter. Och **vinterfiskevattnen** i Svegsområdet **tillhör Sveriges bästa!**

Om du ändå är i trakten och vill göra något riktigt annorlunda i Härjedalen, ska du absolut besöka **Kulturcentrum Mankell** vid Turistbyrån i Svegs Folkets Hus - en utställning där du får en inblick i Henning Mankells författarskap. Du kan även köpa en del av hans böcker här.

Ett bad mitt vintern är väl aldrig fel - men inomhus då, förstås. Sveg har ett **spännande badhus** med 25-metersbassäng, äventyrsdel, vattenrutschkana och mycket mer. Kul för hela familjen! Befinner du dig i Ytterhogdal kan du besöka **skolans bassäng** för ett dopp och simma några längder.

När det gäller **boende** i Svegsområdet och Hogdalsbygden finns **alla typer av alternativ**: privata rum, stugor, camping, vandrarhem och hotell. Vi vill att du ska trivas hos oss och att du naturligtvis återvänder när du känner att du vill ta det lite lugnare ...

Vår kunniga personal på Turistbyråerna i Folkets Hus i Sveg och i Ytterhogdal hjälper dig att hitta **det bästa av vad östra Härjedalen har att erbjuda** när det gäller såväl boende som aktiviteter och upplevelser.

Välkommen till oss!

Svegs Turistbyrå
Tel 0680-107 75
info@svegsturistbyra.se
www.svegsturistbyra.se

Ytterhogdals Turistbyrå
Tel 0680-600 57
turistinfo@hogdalsbygden.se
www.harjedalensturistbyra.se

YAMAHA
Snöskotrar

4-hjulingar
Båtar
Båtmotorer
Mopeder
Vitvaror
Radio & TV
Paraboler
Mobiltelefoner

eispar **EURONICS**

SALAB

www.salab.nu
Järnvägsgatan 3 Sveg Tel. 0680-71 83 30

Ät gott & bo bra!
Fräscht boende i gästvänlig miljö
Trivsamt restaurang & pub

**HOTELL
MYSÖXEN**

Tel. 0680-170 00
Fjällvägen 12-14 Sveg

LILLA HOTELLET
ÄLVGATAN 8
SVEG
Hos oss bor ni hemtrevligt i
**MYSIGA RUM
TILL BRA PRISER!**
TRÅDLÖST BREDBAND
MOTORVÄRMARE

RESTAURANG
FULLSTÄNDIGA RÄTTIGHETER

TEL 0680-102 84

**Vintage
Second hand
Presenter
Hantverk
Inrednings-
artiklar**

EKEN
BUTIK

ÖPPET
MÅNDAG-FREDAG 10-15
Välkommen in!
IDAMIC
JÄMTLANDSGATAN 6 • SVEG
(vid rondellen)

**Fot
SPECIALISTEN**

Nadine Högdal
Diplomerad Medicinsk
Fotterapeut

070-626 32 90

Badhuset i Sveg och
Möbacka Servicehus i Lillhärdal

HOS OSS
HITTAR NI
DET MESTA

Helena Inger

MASKIN & PROFIL
I SVEG

ARBETSKLÄDER
HANDMASKINER
SKOR OCH HANDSKAR
PROFILKLÄDER
JAKT OCH FRITID
AMMUNITION
DAMKOLLEKTION

Härjedalsgatan 11 842 32 Sveg
Tel. 0680-120 80

www.maskinprofil.se

Bilreparationer Service alla bilmärken
Däckservice Aukt. Volvo & Renault
Däck • Fälgar Bridgestone • Continental
Hjulinställning Michelin • Nokian
Reservdelar Calix • Bosch
Hella • Philips

Vi släcker Bilprovningens 2:or

HEDE SVEG
DÄCKAB
www.dackab.se

Verkstäder: Helagsgatan 2 0680-714203
Parkgatan 19 0680-711420
JOURTEL 070-2113559
Däckab Hede Inger Grannes väg 12 0684-106 20

MICROPRIS PÅ BENSIN & DIESEL
PARKGATAN 19 • SVEG

Välkommen till Svegs Camping

Centralt och naturskönt läge vid Ljusnan
- nära till butiker, restauranger och anläggningar.
Stugor för självhushåll och husvagnsplatser med el.

**SVEGS
Camping**

Vintercamping i Sveg! Tel. 0680-130 25

www.camping.se • info@svegs-camping.se

Motorsågar • Cyklar • Verktyg
Maskiner • Traktordelar • Agrol Oljor

GRÄNGANZ MOTOR AB

DALAGATAN 3 SVEG TEL. 0680-125 70

**Din telecom-
leverantör
i Härjedalen**

RingUp
JAN-EVERT PERSSON AB

Fjällvägen 31 Sveg
0680-71 85 60

Livsmedel
Hyrfilm Musik
Däck Biltvätt
Bilverkstad

STATOIL

SVEG
Tel 0680-71 15 88
Öppet dygnet runt

**Ledavgift för
skoterleder**

Krav från 1 januari 2011
Särskilda regler gäller för
Lofsdalen och västra Härjedalen,
sök information.

Kontakta din lokala skoterklubb

HÄRJEDALENS SNÖSKOTERFÖRENING

www.harjedalenssf.se

TILL HUSSE OCH MATTE:
**Behöver du dagisplats
till din hund?**

För mer info, ring eller mejla så berättar vi mer.

**Micken
hunddagis**

0680-177 16 • micken@herjedalen.se
KORSKÄLLGATAN 14 • SVEG

Svegs
FOTO & FRITID

0680-101 07
info@sfof.se
www.sfof.se
Härjedalsg. 10

vykort pocketböcker pennor souvenirer
papper spel kartor skönlitteratur kameror
leksaker gratulationskort ramar batterier
pärmär minneskort bläckpatroner tejp
anslagstavlor filmrullar prydnadssaker
anteckningsblock pussel facklitteratur
blanketter fotoalbum saxar barnböcker
ritblock smycken lokala böcker lim
skrivbordsartiklar

lokalt hantverk

Hos oss hittar ni det mesta!
Välkommen mån-fre 10-18 & lördag 11-13

**Vi målar allt -
inne och ute!**

**Sprutlacker
av köksluckor**

Tapetsering
**Välsorterad
målarshop**

**Hermanssons
Färg & Måleri**

Kyrkogatan 8 Sveg
0680-71 81 91 • 070-581 92 70
www.hermanssonsfarg.se

VÄLKOMMEN TILL VÅR BUTIKSFÖRSÄLJNING

**Kläder för
arbete & fritid**

Yrkeskläder & -skor • Elverktyg
Profilkläder • Dekaltryck • Brodyr

Härjedalens Telemarketing

Torvgatan 1 842 31 Sveg
Tel. 0680-132 20 • Fax 0680-124 20

www.harjedalens-telemarketing.se

**Rättvisemärkt
GODIS**
köper Du hos

**FAIRTRADE
RÄTTVISEMÄRKT**

IDA:IS kiosk
VID SVEGS HÄLSOCENTRAL
Herrögatan 31 • Tel. 0680-176 87
Öppet mån-fre 8.30-15.30 • Lunchstängt 11.45-12.15

Handelsbanken

En riktig bank
nära dig.

Välkommen in till oss!

Berggatan 16 Sveg • 0680-101 40 • www.handelsbanken.se

Monica Viola f. Sävström

TEXT: BOSSE YMAN FOTO: JOACHIM LAGERCRANTZ

TILL VARDAGS SPELAR HON FIOLO i några av Sveriges allra bästa orkestrar. Att bo i Stockholm är en nödvändighet för att livet ska fungera för en proffsmusiker och småbarnsmamma. Men när hon är ledig tar hon med sig hela familjen till barndomshemmet utanför Sveg, för att vila upp sig och samla energi i den miljö hon gillar allra mest. Möt Monica Carlén, altviolinisten från Överberg.

Att Monica har Viola som andra namn skulle man kunna tolka som ett utslag av synskhet hos dem som förberedde namngivningsceremonin i början av 60-talet. Men vi måste tyvärr göra alla ockult intresserade besvikna – namnvalet var nog helt och hållet en tillfällighet. Det fanns inte så mycket plats för musik över huvud taget i jordbrukarhemmet i Överberg där Monica växte upp. Påbrått fanns nog. Farfar spelade dragspel och mormor sjöng väldigt vackert – hon brukade lägga stämmor till julstångerna och höjde högtidskänslan betydligt i det sävströmska hemmet. Pappa Åke hade spelat dragspel när han var ung, men fick sitt tvåradiga durspel först när han var 50.

– Det fanns alltid en massa saker som gick före, berättar Monica. Och vi levde under små omständigheter. Mjölken från de få kor vi hade räckte inte långt för att försörja en fembarnsfamilj. Pappa körde lastbil i början, medan mamma skötte djuren. Och vi barn var tvungna att hjälpa till väldigt mycket. Så det var inte så lätt att få tid över till musik.

Men det fanns en fiol i gården i Överberg. Den hade mamma Margit köpt från Åhlén & Holm, för att lära sig själv att spela. Den fick nu äldsta systern Kenny ta hand om och försöka lära sig att traktera. Hade det inte varit för Härjedalens kommuns musikskola, så hade kanske världen gått miste om en eminent altviolinist. Men nu hamnade Monica under riksspelman Alfred Rönnqvists vingar, fick låna en fiol och fick både lära sig grunderna och att spela på gehör. Och folkmusik lärde han förstås ut, som det anstår en riksspelman. Monica fick en rejäl inblick i både Härjedalens låttradition och i den från södra Jämtland – Alfred Rönnqvist var ju från Åsarna.

– Jag älskar härjedalslåtarna, säger Monica. Mycket moll, och med alla influenserna från Norge. När jag var yngre åkte jag ofta till spelmansstämmor. Men folkmusik är musik som ska användas – den är roligare att spela själv eller att dansa till, än att lyssna på.

Monica gjorde snabba framsteg och på högstadiet fick hon Axel Herjö som fiollärare. Även han hade rötter i folkmusiken, men stod ändå för en mera klassisk skolning. Han ville också ge sina elever möjlighet att prova ensemblespel, vilket inte var så lätt i de härjedalska glesbygderna. Men genom att samla ihop allt vad Härjedalen hade av unga musiker till spelhelger, fick hans elever öva sig i samspelets ädla konst. Och Monica trivdes. Ja, inte på högstadiet i sig, men med musikskolan.

– Jag minns att jag gick dit någon gång och frågade om jag inte kunde få komma lite tidigare till lektionerna och spela. Det hade tydligen aldrig hänt tidigare!

När det var dags för gymnasiet ville Monica gärna se något mer av världen än Sveg och Överberg. Hon sökte till musiklinjen på gymnasiet i Härnösand som då hade hela Norrland som upptagningsområde, så det var svårt att komma in. Men Monica blev antagen.

– Det blev två jätteroliga år, berättar Monica. Min lärare, Per-Arne Byström, var bara två år äldre än jag. Han var jazzviolinist med en oerhörd passion för musik och fantastiskt skicklig. Han fick mig att inse att teknik inte var något tråkigt utan ett medel för att skapa musik. Han kunde göra musik av en skala!

När studentsången klingat ut och bläcket torkat på avgångsbetyget, återvände Monica till Sveg. Målet var att ta kör-

”Det var bara så vackert.
Jag bestämde mig direkt för att
byta instrument.”

kort, vilket skulle finansieras med ett sommarjobb i köket på Bäckedals folkhögskola. Så blev det också, men ödet hade mer i säcken åt Monica. På folkhögskolan pågick nämligen just de här veckorna en internationell kammarmusikkurs. Så mellan passen bland kastrullerna, läste hon körkortsteori till de allra ljuvaste toner – vart hon än gick hördes musik, både inne och ute. Och på kvällarna hölls konserter, inte bara av eleverna, de blivande proffsmusikerna, utan också av deras lärare, internationellt kända musiker som normalt höll till i Europas högst rankade orkestrar. Och en kväll höll den franske professorn och viola-virtuosen Serge Collot altfiolafton.

– Det var bara så vackert, säger Monica. Jag visste förstås att violan fanns, men jag hade aldrig hört den framföras på det här sättet. Jag blev så djupt tagen att jag direkt bestämde mig för att byta instrument.

Altfiolen är större än en vanlig violin – kroppen brukar vara minst 40 cm lång för att man ska få fram den djupa och fylliga klangen. Avstånden på greppbrädan är också betydligt större på altfiolen än på en vanlig fiol, eftersom strängarna är längre. Violan saknar violinens E-sträng på höjden men har en C-sträng på djupet i stället. Omfånget liknar människoröstens.

– När man talar om att någon spelar andrafiolen så menar

Monica Viola ...

man ju att någon håller sig i bakgrunden. I en ensemble är violan i så fall tredje fiolen – man tänker kanske inte så mycket på den eftersom den lägger tersen i ackordet. Men det märks jättemycket om den fattas! Det avslöjar kanske något om altviolinisters personlighet, säger Monica med ett leende.

Hur som helst – Monica drog till Falun och ägnade hälften av dygnets vakna timmar åt att bära ut tidningar och att städa inom hemtjänsten, och resten av tiden åt att bli bekant med sitt nya instrument. Hon övervägde att utbilda sig till musiklärare, men fick rådet att bli musiker i stället. Och tydligen hade hon utvecklat bekantskapen med violan till den djupaste vänskap, för Musikhögskolan öppnade sina undervisningssalar för denna hårt arbetande adept. Efter två år i Göteborg och två i Stockholm för violisten Nicola Zidarov, fick Monica sin examen 1988.

”Livet är problemlösning”

Åren på Musikhögskolan hade inte helt mättat Monicas lust att utvecklas. Hon ville ut i världen, till musikhuvudstäderna på kontinenten. Men nu behövde hon inte längre åka på egen hand. På en mästartkurs i Skåne hade hon träffat sin livskamrat Björn och funnit själarnas gemenskap – vem kan bättre förstå en altviolinist än en altviolinist? Och tillsammans for de till Budapest för studier på Franz Liszt-akademien under östblockets två sista år. Ungerns huvudstad höll sig med två operahus och hade många fina orkestrar.

– Fast många ungerska altviolinister har svårt för det där med vibrato, konstaterar Monica. De kan vara hur snabba som helst, men utan att riktigt ha förstått att tonerna ska vara vackra också!

Väl hemma igen sökte Monica på nytt ett stipendium för utlandsstudier och kom till Wien för ett år. Här studerade hon för Siegfried Führlinger – musikprofessor, men också zenbuddhist, som hade mycket att tillföra inom ämnesområdena spänningar, rampfeber, uppmärksamhet och mental träning – nyttiga erfarenheter för en blivande professionell musiker.

– Han lärde mig hur man kan sitta med noterna och lära hjärnan musiken utan att man rör ett instrument. Det har jag haft mycket stor hjälp av senare – teniken förkortar inlärningstiden för ett stort verk med många veckor.

Men nu kände sig Monica mogen att ta itu med livet som svensk elitmusiker och från 1993 har hon arbetat på heltid. Norrköpings symfoniorkester, Sveriges Radios symfoniorkester, Stockholms filharmoniska orkester och Kungliga Operan

i Stockholm är några av de musikaliska sammanhang där hon varit verksam.

För sex år sedan tog Monica en tillfällig time out för att ägna sig åt amning och blöjor i stället för harts och strängar. Välplanerat nog blev det tvillingar, så frånvaron från orkesterdikena blev inte så långvarig.

– Men det är inte alltid så lätt att kombinera föräldraskap med att vara frilansmusiker, suckar hon.

Livspusslet blir inte lättare av att bägge makarna Carlén är professionella musiker.

– Livet är problemlösning, säger Monica.

Lite lättare blev det när Monica blev anställd av Musikalliansen – en institution som ”lånar ut” sina musiker till olika orkestrar och ger dem ”normala” rättigheter på arbetsmarknaden. Innan dess hade tillvaron vissa likheter med den för Monicas föräldrar, som mjölkbönder i Norrlands inland – man fick jobba fastän man var sjuk!

Utförsäkring i Björnberget med döttrarna Solveig och My.

”Det viktigaste är att man lär sig att umgås i musiken. Att spela ihop är oslagbart!”

Trots sin musikaliska nivå har Monica lust att lära sig ännu mer.

– Jag har provat att spela viola d’amore – en renässansvariant av violan med 6-7 spelsträngar men dessutom ett antal resonanssträngar under greppbrädan. Svårstämd och svårspelad, men med en säregen klang. Det är kanske motståndet som ger attraktionen, men jag skulle vilja utveckla mina färdigheter på instrumentet.

I väntan på det rätta tillfället finner hon sin musikaliska njutning i samvaron med orkestern Rebaroque – en ensemble som framfört rosade konserter och givit ut ett flertal hyllade skivor sedan den bildades för drygt 10 år sedan.

– Där spelar vi bara för att det är så kul! säger Monica. Somliga kanske tycker att det låter lite ruffigt, men hellre det än att vara rädd när man framför sin musik.

Kopplingen mellan barockmusiken och den folkmusik Monica började sin musikaliska karrär med är också tydlig.

– Melodier och notbilder är till synes enkla, så spelar man musiken rakt upp och ner blir det ganska trist. Men lägger man till ornament och improvisationer så blir det plötsligt kul och intressant att lyssna. Då börjar musiken leva! ●

Hon vill gärna att hennes egna barn ska få bättre möjligheter att utöva musik än vad hon själv hade som liten. Men det finns många fallprovar.

– Fel stöd och engagemang kan ge livslånga men. Musicerande måste vara roligt, samtidigt som det inte får bli hur som helst – det måste också finnas disciplin och övningar. Björn är ju utbildad fiolpedagog och håller fiolskola hemma på lördagsförmiddagarna. Under det första året var det tvunget att motivera våra döttrar, My och Solveig, med olika upplevelser som belöning och morot. Men nu har de kommit över tröskeln och tycker att det är kul att spela. Det viktigaste är att man lär sig att umgås i musiken – att spela ihop är oslagbart.

REBAROQUE

REBAROQUE BILDADES 1998 under namnet Stockholms Barockorkester, och etablerade sig snabbt som en av Sveriges ledande barockensembler.

Med violinisten Maria Lindal som konsertmästare och konstnärlig ledare är Rebaroque en modern och nytänkande barockorkester som med stor framgång tänder på de musikaliska gränserna.

Repertoaren omfattar såväl orkesterverk och kammarmusik som oratorier och opera. Gruppen är verksam i Sverige och utomlands, och har gästspelat i bland annat Italien, Schweiz, Tyskland, Finland, Norge, England och Libanon.

Barockorkestern Rebaroque har fått ett eget hem i Sabbatsbergskyrkan bakom Vasaparken i Stockholm. Den lilla träkyrkan från 1700-talet har rymt såväl vårdshus som fattighus innan den 1760 byggdes om till kyrka. Ambitionen är att skapa ett levande hus med många olika typer av evenemang. På agendan

står konsertserier med kammarmusik för större och mindre ensembler, skräddarsydda skolkonserter samt jamsessions med inbjudna musiker från olika genrer. En stor satsning blir också den barockutbildning som kommer att drivas i lokalerna med start hösten 2010.

Svenska kyrkan
SVEGSBYGDENS FÖRSAMLING

**Kyrkan –
en mötesplats**
för alla åldrar och behov

- Gudstjänster i kyrkan eller i Guds natur
- Köror och konserter
- Samlingar med olika innehåll
- Samtal – enskilt och i grupp
- Hem- och sjukbesök
- Utflykter och läger
- Samverkan med föreningar m fl
- Byträffar

Mer information hittar Du:

- i Tidningen Härjedalen
- på anslagstavlor
- besök: www.svenskakyrkan.se/svegsbygden
- ring: tel. 0680-174 00, församlingsexpeditionen

Vi finns till för Dig!

BROSCHYRER • TIDNINGAR • BÖCKER
LAYOUT • TEXTER • FOTO

Yman & Olsson Mediaproduktion
Fjällvägen 10 • 842 32 Sveg • Tel. 0680-13200
www.ymanolsson.se

**Golfa i vackra
Byvallen**
Boende &
Greenfeepaket
Pay & Play
Restaurang

SVEGS
GOLFKLUBB

0680/12100
info@svegsbk.se
Välkomna!

Herro Getgård ÖPPET ALLA DAGAR 11-15
när vi är hemma. Ring gärna först.

**GÅRDSBUTIK
MED ÄKTA GETOST**

Välkomna!
Karin & Tord

www.getost.info Tel. 0680-280 93, 070-524 81 60, 070-537 76 81

**Altaninglasning Markiser
Fönsterrep. Bilrutor**

MOBERGS GLAS

Glasmästargränd 5 Sveg Tel. 0680-107 87

INGLASNINGSSYSTEM

VÄLKOMMEN TILL

**Familjebadet
i Sveg**

ETT AV SVERIGES
ABSOLUT FRÄSCHASTE

**25-metersbassäng med fem banor
Äventyrsdel med klättervägg och
vattenfall
Vattenrutschkana & Barnlekområde
Bubbelpool & Massageområde**

SOLARIUM & CAFETERIA

**Vattengympa • Cirkelträning
Pensionärgympa • Vattenfys**
Avgift: 15,- utöver biljettpriset/pass

PRISEX:		Gratis
Barn under 7 år		
Vuxen	60 kr	
Pensionär/Ungdom	40 kr	
Klippkort vuxen (12 ggr)	600 kr	
Klippkort P/U (12 ggr)	400 kr	
Halvårskort P/U	450 kr	
Halvårskort vuxen	800 kr	
Årskort vuxen	1600 kr	
Årskort Pensionär/Ungdom	700 kr	

För information om våra öppettider eller för
anmälan till något av våra olika träningspass,
ring oss på tel. **0680-177 10**.

Se även vår hemsida www.herjedalen.se/simhallen

SVEGSBADET

Från fjällkor till Johnny Rotten

TEXT: BOSSE YMAN FOTO: JOACHIM LAGERCRANTZ

HADDE NÅGON SAGT till teckningsläraren i 70-talets Vallsta i Hälsingland att Magdalena Brunzell skulle bli yrkeskonstnär, hade han nog skakat på huvudet och ställt diagnosen sviktande förståndsgåvor. Den här tonåringen var ju helt hopplös – fullständigt ointresserad och som bara satt och klottrade hjärtan på vartenda papper. Näe, Magdalena fick leta sig ända till Bali i Sydostasien för att hennes begåvning skulle visa sig. Men sedan 90-talet är hon bosatt och har sin ateljé i Tännadalen – kanske inte så mycket för att leta efter fjällmotiv, utan för att få leva i en miljö som inspirerar till kreativitet.

”Framför allt så kände jag
att jag mådde så bra av att teckna och måla!”

För Magdalenas del kändes det mest som att återvända. Som många andra hälsingar har familjen Brunzell haft en stadig och kärleksfull relation till västra Härjedalen, och besöken för att åka skidor har varit många och regelbundna. Mamma Inger som var mellanstadie lärare i Vallsta, pappa Sören, ingenjör på gatukontoret i Bollnäs kommun, storasyrran Gabriella, som idag är sjuksköterska i Bollnäs och lillbrorsan Marcus. Men vägen hem var ganska lång, som det heter i visan.

– Så fort jag kunde efter gymnasiet lämnade jag Hälsingland, säger Magdalena. Jag var väldigt omogen och fjollade inte bara bort teckningslektionerna, utan det mesta av skolan. Gick den tvååriga sociala linjen på gymnasiet, eftersom det var den kortaste utbildning jag kunde komma undan med.

Första flyttlassen gick till Stockholm, men sen bestämde sig hon och Gabriella för att resa ut i världen tillsammans. Det var Sydostasiens klimat och stränder som lockade – det var ju dit de flesta backpackers med självaktning drog vid den här tiden.

I Yogyakarta på Java kunde vallstatjeerna stifta bekantskap med öns batik- och konstcentrum, och här mognade så småningom en affärsidé.

– Vi köpte och skickade hem batikkläder, spännande smycken, läderhantverk och annat, som mamma sedan fick sälja åt oss, berättar Magdalena.

Mamma hade ett ganska omfattande kontaktnät, så omsättningen blev ganska skaplig. Men oförutsedda störningar skulle komma att grumla affärsverksamheten.

”Men ju mer man håller på desto svårare blir det.”

– Syrran träffade en kille och ägnade sig förstås mycket åt honom, medan jag kände mig lite ensam och vilsen. Men följderna av det hela blev ju ganska livsavgörande för min del ...

På grannön Bali träffade hon nämligen en svensk konstnär, Loni Andersson. När Loni märkte att Magdalena intresserade sig för hennes tavlor, frågade hon om inte Magdalena ville prova på att måla själv. Och efter några stammande protester med budskapet ”inte kan väl jag”, så tog hon fan i båten och försökte.

– Jag blev själv överraskad av resultatet, för jag hade aldrig någonsin trott mig om att kunna uttrycka något i bild. Men framför allt så kände jag, att jag mådde så bra av att teckna och måla! Det var någonting jag ville fortsätta med.

Av olika skäl blev det så småningom dags att ta farväl av Indonesiens vita stränder, palmer och bambuskogar för att återvända till fosterlandet.

– Stockholm kändes väldigt grått och fyrkantigt, minns Magdalena. Men jag kunde ju inte tänka mig att bo permanent i Asien, även om jag hade haft en upplevelserik tid där.

Magdalena tröstade sig med några kurser i kroki, men kände sig ännu inte mogen för att söka sig till någon konstskola. I

stället återknöt hon bekantskapen med Funäsfjällen och fick jobb på hotell Tännaldalen. En stor del av den lediga tiden gick förstås åt till att teckna och måla. Och Magdalena kände att hon trivdes minst lika bra med fötterna nedgrävda i Tännadalens bländvita snö som i Balis stränder.

– Tännaldalen är en fantastisk plats att bo på, säger Magdalena. Bra människor. Lugnt och skönt. Livskvalitet, helt enkelt.

I Tännaldalen träffade hon också sin sambo Per, som pushade henne att ta steget att utbilda sig vidare. Det blev Östersunds konstskola, där Odd Larsson var en av de läromästare som betytt mycket för hennes utveckling. Sedan har det bara rullat på.

– Det är verkligen jättekul att få syssla med det jag helst av allt vill. Men ju mer man håller på desto svårare blir det – det vet alla som livnär sig som konstnärer.

Magdalena har provat sig fram med många olika tekniker och vitt skilda uppdrag. Hon har skapat logotyper och illustrerat böcker. Och hon har försökt utveckla screentrycksmetoder för att dekorera textilier.

– Kul och intressant, men väldigt svårt att få ett ekonomiskt överskott, konstaterar hon.

Från fjällkor till Johnny Rotten

“Tännaldalen är en fantastisk plats att bo på”

De som sett hennes porträtt av fjällkor, hästar och hundar vet att hon har en helt enastående känsla för form. Liksom att hon numera vågar ta ut svängarna i sitt skapande och experimentera med blandtekniker – kol, tusch och akvarellfärger har på senare tid ofta fått samsas på hennes verk. Det tog ett tag innan hon hade mobiliserat tillräckligt med självförtroende för att samla sina tavlor till en utställning, men de senaste åren har en allt större publik fått möjlighet att lära känna hennes skapelser.

Hon trivs i arktiska miljöer – Lofoten har skänkt henne åtskillig inspiration och hon längtar efter att få besöka Svalbard, Färöarna och Grönland. Men Tännaldalen är hennes hem och den miljö hon vill leva och skapa i. Huset i Hällan delar hon med Per och dottern Frida – och labradoren Elsa inte att förglömma. Den sistnämnda får följa henne på allehanda upptäcksfärder

efter nya intryck och motiv.

Fjällvyer förekommer, men ganska sparsamt – trots den fantastiska utsikten från ateljén. Som den sanna konstnär hon är, hittar Magdalena de intressantaste motiven, där vi andra minst anar det. På den sedan länge nedlagda sågen i Vallsta där hennes morfar en gång jobbade. Eller de ödesmättade och ytterst särpräglade miljöerna kring den nedlagda Storzgruvan nära Röros. Johnny Rotten – sångaren i punkbandet Sex Pistols, som Magdalena lyssnade på när hon var tolv år och som gjorde ett oförglömligt intryck – har också blivit föremål för en senkommen bildhyllning.

Sens moral: döm inte ut den tonårstjej som mest ägnar sig åt att klottra hjärtan och drömma om Johnny Rotten eller andra hjältar – man vet aldrig vilka gåvor hon gömmer i sitt innersta! ●

Magazinets Vinterkrypto

12	13	9	4	4	14	3	15	2	4	16				
17		1		17		6		6		21				
10		18		12	3	7	3	7	17	8				
9		10		7		15		2		8				
6	S	2	I	7	T	7	B	5	A	8	R	16	21	1
16			19		5		2		6			9		
5	22	8	2	4		20		14	21	14				
4		6		4		14		3		7				
2		16	17	3		7	5	6	6	5				
10		5		10		8		6		8				
11	17	4	16	11	8	9	1	5	8	18				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

Det ord du får fram i de gula rutorna på fotot skriver du på ett vykort och skickar till Yman & Olsson Mediaproduktion, Fjällvägen 10, 842 32 Sveg. Senast den 31 maj 2011 vill vi ha ditt svar. Bland de rätta svaren utlottas tre bokpriser.

VINTERKRYPTOT 2010 Rätt svar var "LJUNGDALESKRISTALL" Lillemor Strand, Gävle, Kalle Fandén, Erikslund och Ragnhild Lindén, Söderhamn, har belönats med var sin bok.

GULDSTJÄRNAN 2010

ATT GOD SERVICE OCH VÄNLIGT BEMÖTANDE gör ett område attraktivt att besöka – det vet du som gästar oss på din vintersemester. Lika viktigt är det förstås för dem som lever och verkar året om i vårt landskap.

Härjedalens kommun menar att det goda värdskapet är en synnerligen viktig framtidsfråga för ett turistområde som vårt. För att stimulera till ökad medvetenhet i ämnesområdet utser kommunen, tillsammans med företagargrupper, turistbyråer och allmänheten, Årets serviceföretag och Årets serviceperson bland Härjedalens företag och företagare.

Till Årets serviceföretag 2010 utsågs Konditoriet i Sveg. Konditoriet har med sitt nyskapande koncept bidragit till ett nytt och fräscht inslag i gatubilden i Sveg. Med bra service och trevlig personal är Konditoriet det bästa matstället vi har står det i motiveringen till 2010 års Guldstjärna.

Övriga nominerade till utmärkelsen var butiken Hillside i Funäsdalen, Hede Camping, Hede färg och måleri och ICA Hogdal.

Guldstjärnan för **Årets serviceperson 2010** har tilldelats **Julia Larsson** i Funäsdalen, med följande motivering: *Julia är som alla handlare borde vara. Glad trevlig och serviceminded! Med stort hjärta och trevligt bemötande tar hon emot sina kunder i butiken Hillside. Med härlig attityd och ett gott humör sprider Julia positiv energi till sin omgivning.*

Tännaldalen värd för VM i skidorientering

I mars blir Tännaldalen värd för 2011 års världsmästerskap i skidorientering.

Centrum för tävlingarna blir Hotell Tännaldalen – en helt ny karta ska tas fram, eftersom området aldrig tidigare använts för sporten.

– Men terrängen passar alldeles utmärkt för ändamålet, säger Stefan Frick i Ski O-tour som arrangerar tillsammans med Svenska Skidförbundet.

Fjollårets VM ägde rum i Japan med deltagare från 23 nationer.

Kalle Anka Cup till Sveg

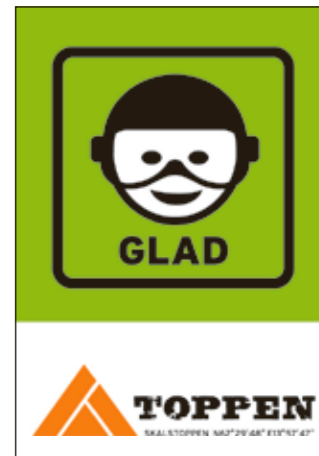
Svegs IK har fått det hedervärda uppdraget att de närmaste tre åren arrangera skidtävlingen Kalle Anka Cup.

Tävlingen syftar till att årligen kora Sveriges bästa skiddistrikt för längdåkare i ålderskategorierna 13-14 år. Kvalificeringen sker i respektive distrikt, men riksfinalen kommer alltså att hållas i Sveg åren 2011 – 2013. Årets riksfinal äger rum 17-20 februari.

Rekordlift i Björnrike

Destination Vemdalens nya stolthet, Grizzly Express, slår massor av rekord. Sexstolsliften blir med sina 2.043 meter Sveriges längsta.

Med en fart på sex meter i sekunden blir den också Skandinaviens snabbaste stollift. Med en fallhöjd på 470 meter blir den också landets högsta, med nedfarter som blir över två kilometer långa. Helt ny skidåkning utlovas, och expressliften invigs den 26 december 2010.

Ett museum för hela familjen - där enastående samlingar visas i vackra och roliga utställningar.

HÄRJEDALENS FJÄLLMUSEUM

Tel 0684-164 25 • www.fjallmuseet.se

Vi utrustar Dig för ditt Äventyr

Pinewood, Puma, Lindberg, adidas, Helly Hansen, Nike, Trespass, 2117, Carlsberg

sport ringen

Vallarvägen 5 /vid OK/ Sveg
Tel. 0680-103 00
www.sportringen.se

Fyrfasen Energi

ELTRYGG

Eltrygg är succéavtalet som är både tryggt och marknadsanpassat. Med Eltrygg betalar du ett snittpris baserat på vårt samlade inköp av el under den senaste treårsperioden. Ditt Eltrygg-pris ligger fast i 12 månader och uppdateras årligen.

Eltrygg, bara hos Fyrfasen.

Eltrygg finns bara hos Fyrfasen Energi. Teckna avtal direkt på vår hemsida eller ring 020-44 44 41. Ingen årsavgift. Antalet platser är begränsat, först till kvarn gäller. Välkommen!

Fyrfasen Sveg | Änge Tel 020-44 44 41 | www.fyrfasen.se

Enkla, personliga och norrländska. Vi levererar el över hela Sverige.

MYCKET NÄRMARE ÄN 100 METER

TEXT: BOSSE YMAN FOTO: JOACHIM LAGERCRANTZ

DET FÖRSTA VI SER är ögonen som håller oss under noggrann uppsikt. Sedan ser vi de typiska svängda hornen, men djuret i övrigt smälter samman med skuggorna bland björk och gran i fjällskogen. Höstsolen skapar starka kontraster här på berget Östra Krökets sluttning. Men tydligen godkänns vi som ofarliga, för plötsligt kommer hela familjen myskoxe fram i ljuset bara något tiotal meter ifrån oss – tjur, ko och kalv, omgivna av svärmar av mygg och knott. Vi är på besök i Sveriges enda myskoxhägn, utanför Tännäs i västra Härjedalen.

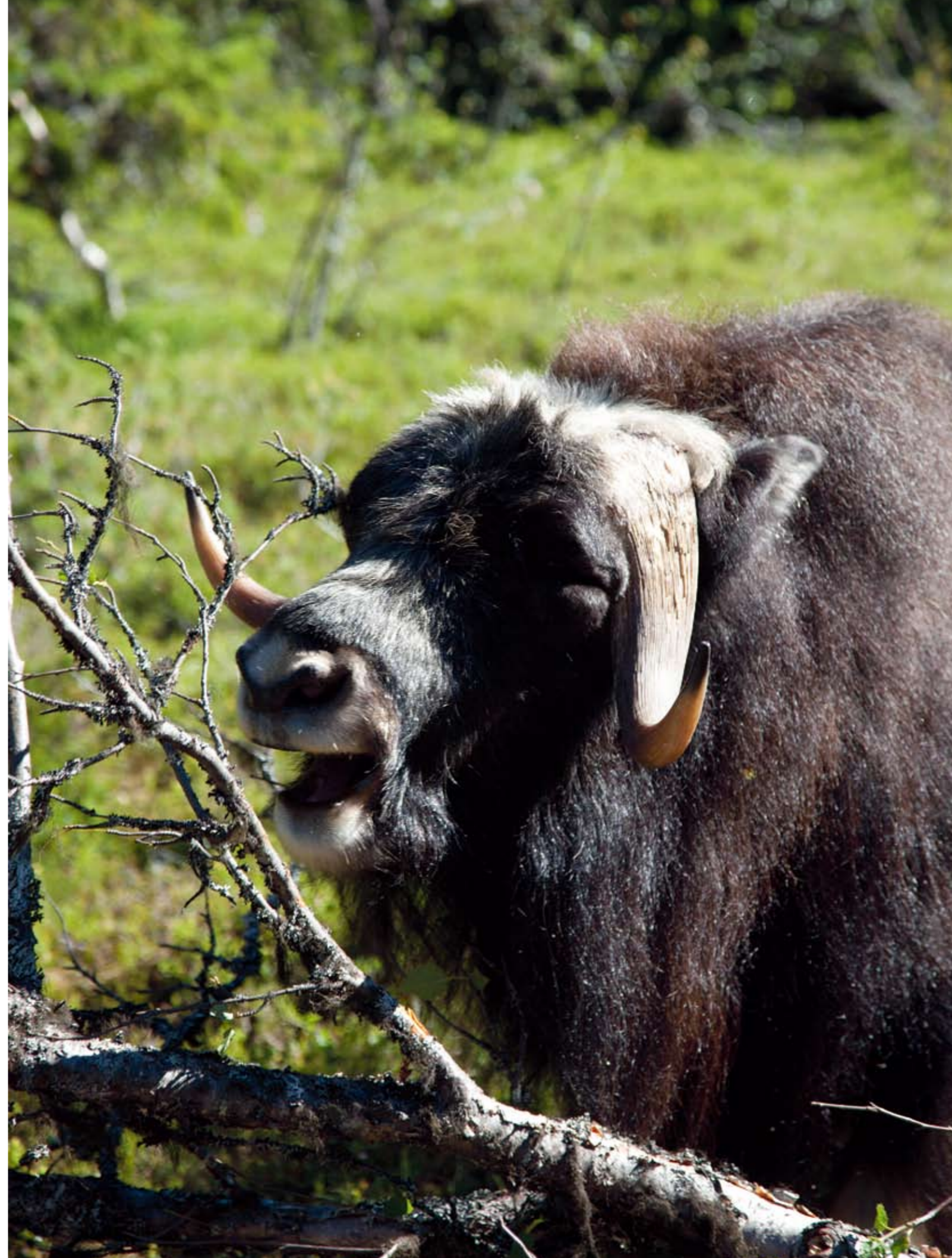
– Från början var det tänkt att vi skulle bygga ett älghägn, berättar Mats Ericsson, Tännäsbo och ansvarig för djurskötseln på Myskoxcentrum i Härjedalen. Byborna ville skapa en turistattraktion som skulle ge draghjälp åt de övriga turistsatsningar som gjorts i området.

Men ungefär samtidigt inleddes arbetet med att försöka rädda den frilevande stam av vilda myskoxar som också valt Tännäsområdet som boplats. Ganska snart stod det klart att räddningsarbetet skulle underlättas om det fanns ett myskoxhägn i området, som kunde fungera som parnings- och transitanläggning.

– Vi insåg ju att ett myskoxhägn skulle ha en oerhört mycket större attraktionskraft än ett älghägn, säger Mats. Och samtidigt skulle vi förena nytta med nöje. Så vi tänkte om.

Det skulle visa sig att vägen fram till färdigt hägn var både lång och mödosam. Men till sist hade byborna i Tännäs med gemensamma krafter lyckats få fram de pengar och tillstånd som behövdes. I juni 2010 kunde så Sveriges första myskoxhägn invigas, där allmänheten kan se urtidsdjuren i en mer naturlig miljö än i en djurpark. Men där man också kan avla fram fler myskoxar och bedriva forskning om myskoxens beteende.

”Myskoxhägnen förenar nytta med nöje.”

MYCKET NÄRMARE ÄN 100 METER

De 15 hektar skogsmark man valde för myskoxhägnen ingår i Tännäs gemensamhetsskog – en samfällighetsförening som en gång skapades för att förbättra överlevnadsmöjligheterna för de klimatmässigt hårt prövade Tännäsbönderna.

Klimatet är inte det bästa för skogsbruk heller – med ett höjdläge på 850 meter över havet är det inte långt kvar till trädgränsen. Men för myskoxen är klimatet förträffligt. Men en medfödd tröja av finaste bottenull klarar den de kallaste vinterdagar, men är inte lika förtjust i sommarvärme.

För närvarande finns fem djur i hägnen. Deras ursprung är den grönländska myskoxstammen, men fyra av dem är födda på en ö i Tromsøfjorden i Nordnorge, där avdelningen för arktisk biologi vid Tromsø universitet bedriver myskoxforskning. Den femte, årskalven, föddes i hägnen i Tännäs den 1 juni, till alla inblandades stora glädje.

Fadderskapet till kalven skänkte sedan Myskoxcentrum som

bröllopspresent till kronprinsessan Victoria och Daniel, i hopp om att de ska besöka hägnen för en namngivningsceremoni framöver.

– När kungen besökte västra Härjedalen för att inviga Fjällmuseet i Funäsdalen, hade han som önskemål att få se de vilda myskoxarna, säger Mats. Så vi hoppas att intresset för djurarten har gått i arv.

Omkring tre miljoner kronor har anläggningen hittills kostat, men det tycks vara väl använda slantar – intresset har varit mycket stort redan första sommaren. Tre guidade turer om dagen, sex dagar i veckan, har behövts för att tillgodose besökarna. Besöksrampen där man får närbild med urtidssjuren är förstärkt i anläggningen, men här finns också ett utsiktstorn med en storslagen vy över fjällvärlden och de vilda myskoxarnas vinterområde.

– På sikt hoppas vi också att kunna bygga en centrumanläggning eftersom vi visar myskoxarna året runt. ●

En 40 år lång utflykt

TEXT: BOSSE YMAN
FOTO: JOACHIM LAGERCRANTZ

I SEPTEMBER 1971 kunde några häpnadsväckande konstatera att Sverige hade berikats med ännu ett vilt djur. Fem myskoxar, en tjur och två kor med var sin kalv, hade lämnat sin hemort i norska Dovrefjäll och korsat gränsen mot Härjedalen strax söder om Fjällnäs. Gruppen etablerade sig så småningom i norra delen av Rogenområdet i västra Härjedalen, där deras ättlingar finns kvar än idag som Sveriges enda stam av frilevande myskoxar.

Nu var det inte fråga om ett helt nytt inslag i den svenska faunan. För 30.000 år sedan betade stora hjordar av myskoxar tillsammans med mammutar och ullhåriga noshörningar på den Skandinaviska halvön. Men ett varmare klimat, kombinerat med hårt jakttryck från forntida jägarfolk, trängde myskoxen allt längre norrut och några tusen år före Kristus var arten utrotad i Norden.

Vid 1900-talets början fanns myskoxen bara kvar längs ishavskusten i Kanada och på norra Grönland. Från dessa populationer har man sedan dess gjort flera försök att återinföra djuret till Skandinavien. Efter andra världskriget fördes elva myskoxkalvar från Grönland till Dovre i Norge där deras avkomma lever fortfarande. Och det var alltså från den hjorden som Härjedalens vilda myskoxar hade kommit.

Det verkade först som om myskoxarna fann sig mycket väl tillrätta i Härjedalsfjällen och gruppen blev stadigt större. Vid mitten av 1980-talet nådde stammen sin kulmen med 34 individer. Men sedan dess har gruppen minskat i storlek i samma takt som den tidigare ökat. De senaste elva åren har flocken inte kunnat sätta en enda kalv till världen. Forskarna tror idag att inavel är en av de viktigaste orsakerna. Alla frilevande myskoxar i Härjedalen, liksom de på Dovrefjäll, härstammar ju från de elva individer som på 1940-talet hämtades från Grönland. De vilda skandinaviska myskoxarna är så nära släkt med varandra, att de genetiskt kan betraktas som helsyskon.

En 40 år lång utflykt

För att vi ska få behålla den vilda myskoxen i Sverige bildade en grupp myskoxvänner i Härjedalen projektet Rädsla myskoxen med stöd av bland annat Naturvårdsverket. Arbetet har pågått sedan 1998, men fick först i år skörda den första påtagliga frukten av det komplicerade arbetet med att föra in nytt blod i stammen.

För fyra år sedan sövdes den vilda kon Sofie och fördes till Järvzoo i Hälsingland för att paras med tjuren Pitorak som hämtats från Grönland. Efter betäckning fördes Sofie tillbaka till sin hjord i Härjedalen, där hon så småningom födde en tjurkalv. Medan flocken gav honom en nödvändig fjälluppföstran, växte han sig allt större. Och i somras kunde projektgruppen konstatera att tjurkalven hade blivit pappa för första gången.

Det nya myskoxhägnet i Tännäs kommer att betydligt underlätta det framtida arbetet med att friska upp generna i den vilda myskoxhjorden. Här kan man på hemmaplan hämta in kor från fjället för befruktning. De fem djur som är bosatta i hägnet är de genetiskt mest friska som finns idag i fångenskap. På så sätt kan myskoxhägnet i Tännäs spela en avgörande roll för att det även i framtiden ska få finnas vilda myskoxar i Sverige. ●

Viste du att:

Myskoxen är ett slidhornsdjur. I samma familj ingår visenten, mufflonfåret, stenbocken – och vår tamko.

Inuiterna kallar myskoxen Umingmak, som betyder *den skäggige*.

En vuxen myskoxe är 200 – 250 cm lång, 130 – 165 cm hög och väger 225 – 400 kg.

Vad namnet egentligen syftar på är okänt – några myskoxkörtlar har den inte.

Myskoxen är fredlig, men kan vara farlig om man är alltför närgången. En irriterad myskoxe fnyser och gnider huvudet mot frambenen – ser man det beteendet är det hög tid att dra sig tillbaka!

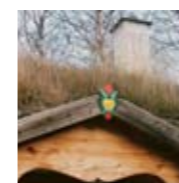
I Sverige får man inte medvetet uppehålla sig närmare de vilda myskoxarna än 100 meter. Varje myskoxe flyttar alltså omkring sitt eget naturskyddsområde!

Konst & Konsthantverk

Magasinets Keramik Rörosvägen, Funäsdalen – mitt emot Fjällmuseet. Keramikverkstad och försäljning. Tel. 0684-294 40. www.magasinetskeramik.se

Härjedalsliljan

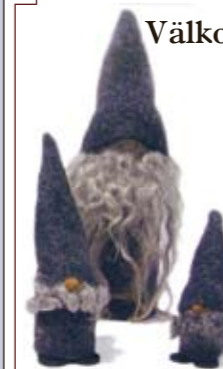
"En unik kulturtradition med rötter i vikingatid"

Snidad i trä efter originalen, i utsökt konsthantverk. Finns i traditionell allmogemålning i flera modeller och utföranden, men också i ädelträ. Besök vår internetbutik och läs berättelsen om liljan, eller ring för visning.

HÄRJEDALSLILJAN
Kerstin & Bosse Yman, Äggen 132, 842 94 Sveg Tel. 0680-71 19 81

Välkommen till smultronstället mitt i Härliga Härjedalen.

Unna dig en stund bland mängder av hantverk, antikt och kuriosa i gammal miljö. Vi har öppet året runt!

Trosavik Slöjd & Café
Hedeviken Tel. 0684-122 40

Kristinas Garn & Väv

ALLT INOM VÄVNING
Varpningar utföres

Försäljning av vävredskap, garn och mattor

Öppet måndag - fredag 11-17,
andra tider enligt överenskommelse.

Välkommen in!

Åkargatan 4, Sveg Tel. 0680-102 07, 102 70

Ny bok om Överhogdalsbonaderna

Överhogdalsbonaderna hör till Europas märkligaste kulturskatter. I år är det 100 år sedan man fann de nästan 1000 år gamla bildvävarna. Jamtli firar detta med en jubileumsutställning som pågår 20 juni 2010 till 9 januari 2011.

I samband med utställningen ger Jamtli Förlag ut boken *De gåtfulla Överhogdalsbonaderna*. Ulla Oscarsson har letat fram de senaste rönerna och skrivit en uppdaterad publikation om allt det som fascinerar oss med Överhogdalsbonaderna. Text på svenska och engelska.

Fler boktips

Vikingatida spår
Tatueringar, asatro, en tunnelbanestation och Kyrkästicket. Läs om detta och om mycket mer som bär spår från vikingatid.

Fenisulven ränner
En tolkning av Överhogdalsbonaderna av Sture Wikman.

JAMTLI FÖRLAG.

Läs mer om våra böcker på www.jamtli.com
Tel: 063-14 01 96. E-post: forlaget@jamtli.com

I hjärtat av Härjedalen SONFJÄLLET

NATIONALPARK SEDAN 1909

Sonfjällets nationalpark bildades 1909, som en av de första nationalparkerna i Sverige och Europa. Att just Sonfjället valdes berodde bland annat på att det i sitt "naturliga tillstånd" ansågs särskilt lämpligt för att studera klimatförändringarnas inverkan på fjäll- och trädgränsen. Klimatet i samverkan med fjällets växter, djur och människor har präglat och format det säregna landskapet. Vi vill här visa hur fantastisk Sonfjället och nationalparken är, och förmedla en del av den stora lockelse som fjället i alla tider tycks ha haft på människor i dess närhet. Välkomna till boken om Sonfjället – Härjedalens hjärta.

Boken finns också på engelska/tyska

Boken finns att köpa i bokhandeln och hos andra återförsäljare.
Läs mer på www.jamtli.com

JAMTLI FÖRLAG.

Tel 063-14 01 96
forlaget@jamtli.com

Magiska ögonblick

Skapa Dina minnen i Härjedalen.
Välkommen tillbaka i sommar!

Annonsera i Magazinet Härjedalen.
Du når längre än du tror ...

Boka på 0680-132 00 eller info@ymanolsson.se

Välkommen in på turistbyrån när du vill veta mer om Härjedalen!

Eva-Marie Nordström hjälper dig i Sonfjällsbygden.

Ljungdalen
840 35 Ljungdalen
Tel. 0687-200 79
Fax 0687-203 29
www.ljungdalen.com
info@ljungdalen.com

Funäsdalen
Rörosvägen 30, 840 95 Funäsdalen
Tel. 0684-155 80
Fax 0684-155 89
www.funasfjallen.se
info@funasfjallen.se

Vemdalen
Centrumgatan 1, 840 92 Vemdalen
Tel. 0684-301 50
Fax 0684-303 30
www.vemdalen.se
info@remax-vmaldalen.se

Hede
Ljusnevägen 14, 840 93 Hede
Tel. 0684-101 00
www.bokaharjedalen.se
info@bokaharjedalen.se

Lofsdalen
Lofsdalsvägen 37, 840 85 Lofsdalen
Tel. 0680-412 33
Fax 0680-415 25
www.lofsdalen.com
turistbyra@lofsdalen.com

Lillhärdal
Vårdshuset i Lillhärdal
840 80 Lillhärdal
Tel. 0680-300 70
www.lillhardal.se
vardshusetiillhardal@telia.com

Sveg
Ljusnegatan 1 / i Folkets Hus / 842 32 Sveg
Tel. 0680-107 75
Fax 0680-71 14 32
www.svegsturistbyra.se
info@svegsturistbyra.se

Ytterhogdal
Folkets Hus, 840 90 Ytterhogdal
Tel. 0680-600 57
www.harjedalensturistbyra.se
turistinfo@hogdalsbygden.se

SOMMARENS MAGAZIN 2011

Vi besöker en keramikverkstad i Messlingen, bakar en gudomlig surströmmingspaj, går en bit efter Pilgrimsleden, får en snabbkurs i flugfiske, hälsar på i en högst levande fåbodvall, tittar in i Älvros nya kyrka, testar turistbyrån i Hede och mycket annat.

KOMMER I SLUTET
AV APRIL!

Vemdalens Stugservice

EN DEL AV 24-7-KONCERNEN

ALLT FÖR FASTIGHETSÄGAREN – PÅ ETT STÄLLE!

**NYCKELN
TILL TRYGGHET!**

Fastighetsjour och förvaltning
Uthyrning och förmedling
Bevakning och säkerhet

www.vemdalensstugservice.se

Tel. 0684-305 00
info@vemdalensstugservice.se

Välkommen till Härjedalens mest välsorterade butik för friluftsliv!

SE NYHETERNA FRÅN

ICEPEAK ▲

Vinterns
hetaste märke!

Varma kläder - Skor - Sportfiske - Fjälldelikatesser

Ekbergs fiske & fritid Vemdalen by Tel 0684-300 36 www.ekbergs.nu